

Podpora tradiční lidové kultury a cestovního ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko

Monika Zahradková

Bakalářská práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika Zahrádková**
Osobní číslo: **M15103**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Podpora tradiční lidové kultury a cestovního ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte roli lidové kultury v cestovním ruchu ve vztahu k rozvoji území.
- Podejte vývoj a přehled současné podpory lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu v ČR.

II. Praktická část

- Zpracujte a analyzujte databázi akcí a aktérů tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko.
- Proveďte analýzu a hodnocení podpory tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko.
- Navrhněte projekt na podporu tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko.

Závěr

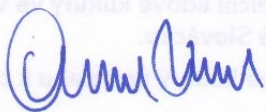
Rozsah bakalářské práce: **cca 40**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DOUŠEK, Roman a Daniel DRÁPALA, ed. Časové a prostorové souvislosti tradiční lidové kultury na Moravě. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie, 2015, 223 s. ISBN 978-80-210-8085-0.
DU CROS, Hilary and Bob MCKERCHER. Cultural Tourism. 2nd ed. New York: Routledge, 2015, 290 s. ISBN 978-04-1583-397-4.
HARGROVE, Cheryl M. Cultural Heritage Tourism: Five Steps for Success and Sustainability. 1st ed. Lanham: Rowman and Littlefield, 2017, 408 s. ISBN 978-1-442-27884-4.
HOLEŠINSKÁ, Andrea. Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2012, 151 s. ISBN 978-80-210-5847-7.
ŠIMKOVÁ, Eva. Sustainability in Tourism and Rural Areas: monograph. 1st ed. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 190 s. ISBN 978-80-7435-361-1.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2017**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2018**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2017

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 11. 5. 2018

Jméno a příjmení: MONIKA ZAHRAŠKOVÁ

Zahrašková
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je zhodnotit současný stav a podporu území MAS Kyjovské Slovácko v oblasti tradiční lidové kultury a cestovního ruchu. K popisu dané problematiky byly využity primární literární zdroje a vlastní terénní průzkum, ale i zdroje sekundárního charakteru s použitím internetových stránek. Pomocí analýzy kulturní infrastruktury a výzkumu realizovaného prostřednictvím řízených rozhovorů, bylo možné identifikovat základní problémy, které následně posloužily jako podnět k tvorbě návrhu projektu za účelem podpory tradiční lidové kultury a cestovního ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko.

Výsledkem je vznik nové kulturní akce v rámci podpory a propagace folklóru ve vztahu k cestovnímu ruchu v daném regionu. Tato akce tak může sloužit i jako podklad pro budoucí realizaci návrhu projektu, popř. jako inspirace k vytvoření podobného návrhu projektu.

Klíčová slova: tradiční lidová kultura, cestovní ruch, MAS Kyjovské Slovácko, veřejná podpora, akce a aktéři, kulturní cestovní ruch

ABSTRACT

The aim of this thesis is to evaluate the current situation and the support of the territory of the Kyjov Moravian Slovakia local action group in the field of traditional folk culture and tourism. Primary literary sources were used to describe the issue and also a separate field research, as well as secondary sources using the Internet web sites. It was possible to identify the basic problems which afterwards served as an impulse of a draft creation of a particular project in order to support the traditional folk culture and tourism in the territory of the Kyjov Moravian Slovakia local action group using the analysis of cultural infrastructure and research implemented by directed interviews.

The result is a creation of a new cultural event within the support and promotion of folklore in relation to tourism in the region. This event can also serve as a basis for the future realization of a draft project, or possibly as an inspiration for creation of a similar draft project.

Keywords: traditional folk culture, tourism, Kyjov Moravian Slovakia local action group, public support, events and actors, cultural tourism

Poděkování

Za odborné vedení bakalářské práce, cenné rady, věcné připomínky a za ochotu a vstřícnost bych velmi ráda poděkovala svému vedoucímu panu RNDr. Pavlu Bednářovi, Ph.D. Poděkování patří také všem účastníkům rozhovorů a dalším lidem, kteří mi věnovali svůj čas a poskytli mi důležité informace pro zpracování práce.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině a příteli za podporu, trpělivost a pomoc po celou dobu studia i při zpracování mé bakalářské práce.

Motto

„Když všichni mluví o nemožnostech, hledej možnosti.“

Tomáš Baťa

OBSAH

ÚVOD	8
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 CESTOVNÍ RUCH A LIDOVÁ KULTURA K ROZVOJI ÚZEMÍ	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU CESTOVNÍ RUCH.....	11
1.2 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU.....	12
1.2.1 Druhy cestovního ruchu.....	12
1.2.2 Formy cestovního ruchu.....	13
1.3 VYMEZENÍ POJMU KULTURA S DŮRAZEM NA LIDOVOU KULTURU.....	16
1.3.1 Obecné pojetí lidové kultury.....	16
1.3.2 Členění tradiční lidové kultury.....	17
1.4 VZTAH LIDOVÉ KULTURY K CESTOVNÍMU RUCHU.....	20
1.4.1 Destinační management.....	20
1.4.2 Kulturní cestovní ruch.....	21
1.4.3 Účastníci kulturního cestovního ruchu.....	22
2 PODPORA LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU V ČR	23
2.1 KULTURNÍ DESTINACE.....	23
2.1.1 Příklady dobré praxe kulturní destinace z ČR.....	24
2.2 VEŘEJNÁ PODPORA CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE.....	25
2.2.1 Instituce v oblasti podpory cestovního ruchu.....	26
2.2.2 Strategické dokumenty.....	27
2.2.3 Národní program podpory cestovního ruchu.....	28
2.2.3.1 Strukturální a investiční fondy.....	29
2.2.3.2 Operační programy pro programové období 2014 – 2020 ve vazbě na cestovní ruch.....	30
2.3 VEŘEJNÁ PODPORA TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO	35
3.1 POLOHA.....	35
3.2 OBYVATELSTVO.....	36
3.3 OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	36
3.4 DOPRAVA.....	37
3.5 EKONOMIKA A TRH PRÁCE.....	37
3.6 PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO.....	37
3.6.1 Přírodní předpoklady.....	37
3.6.2 Kulturně-spoločenské předpoklady.....	37
4 AKCE A AKTÉŘI TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO	39

4.1	KULTURNÍ INFRASTRUKTURA.....	39
4.2	KULTURNÍ AKCE.....	41
4.3	AKTÉŘI KULTURY.....	47
5	PODPORA TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO.....	50
5.1	VÝBĚR RESPONDENTŮ.....	50
5.2	VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ FORMOU ŘÍZENÉHO ROZHOVORU.....	50
5.3	VYHODNOCENÍ VÝZKUMU.....	51
5.4	ZÁVĚR K VÝZKUMNÉMU ŠETŘENÍ.....	62
6	NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO.....	64
6.1	POPIS PROJEKTU.....	64
6.2	CÍL PROJEKTU.....	65
6.3	CÍLOVÉ SKUPINY PROJEKTU.....	66
6.4	ZDŮVODNĚNÍ PŘÍNOSU PROJEKTU.....	66
6.5	ČASOVÝ HARMONOGRAM PROJEKTU.....	66
6.6	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU.....	67
6.7	PROPAGACE PROJEKTU.....	70
6.8	ANALÝZA RIZIK PŘI REALIZACI PROJEKTU.....	70
6.9	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ PROJEKTU.....	71
	ZÁVĚR.....	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	80
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	83
	SEZNAM TABULEK.....	84
	SEZNAM PŘÍLOH.....	85

ÚVOD

Téma mé bakalářské práce je: Podpora tradiční lidové kultury a cestovního ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko. Téma je důležité zkoumat z důvodu podpory kulturního cestovního ruchu, dále z pohledu zachování kulturních tradic, z pohledu podpory místních spolků a organizací nebo také místních podnikatelů (např. restaurací a dalších gastronomických a ubytovacích zařízení), a z pohledu udržení kvality života na tomto území.

Cestovní ruch je chápán jako specifický průmysl, který významně ovlivňuje ekonomickou situaci většiny vyspělých zemí. V současné době je cestovní ruch důležitým elementem moderní společnosti. Rozvoj cestovního ruchu spočívá v tom, že lidé chtějí neustále poznávat nová místa, kulturní tradice a obyčeje, místní kuchyni, atd. Cestovní ruch je rozdělen do mnoha různých kategorií. Mezi ně patří i kulturní cestovní ruch, který se vyznačuje poznáváním různých forem kultury navštívené oblasti, např. tradičních tanců, hudby, jídla, jazyků, tradic, atd. Důležitou součástí je i např. venkovský cestovní ruch, který obsahuje agroturistiku, cykloturistiku a další aktivity přispívající k rozvoji venkovského cestovního ruchu.

Veřejná podpora cestovního ruchu, ale i tradiční lidové kultury je velmi důležitá z pohledu podpory regionálního rozvoje a rozvoje určitých aktivit a ochrany kulturního dědictví. V ČR se vyskytuje spousta možností, jak tyto zmíněné oblasti podpořit. Spadá zde podpora v rámci strategických dokumentů, podpora na národní úrovni - Národní program na podporu cestovního ruchu. Poté podpora ze strany ministerstev - MKČR, MMR, apod. nebo také podpora pomocí agentury cestovního ruchu CzechTourism, která spadá pod MMR, a mnoho dalších institucí. V neposlední řadě poskytuje podporu EU prostřednictvím operačních programů nebo se zde nachází i strukturální a investiční fondy, které podporují oblast cestovního ruchu.

Území MAS Kyjovské Slovácko je významné svou bohatou historií, zachovanými kulturními tradicemi a kulturními památkami, nádhernou přírodou a tradiční zemědělskou produkcí. Region disponuje širokou škálou turisticky zajímavých cílů a má návštěvníkům opravdu, co nabídnout. V tomto regionu se nachází velké množství aktérů tradiční lidové kultury oproti ostatním regionům v ČR, např. dechové soubory, cimbálové muziky, folklórní soubory, pěvecké soubory, apod. Tradiční lidová kultura je zde důležitou součástí kulturního dědictví a předává se již po staletí z generace na generaci. Člení se na hmotnou a nehmotnou lidovou kulturu. V ČR existují dva významní aktéři, kteří se problematikou lidové kultury zabývají – Ministerstvo kultury ČR a Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Spolupracují také i se světovou organizací UNESCO, která oblast lidové kultury také podporuje.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit současný stav a podporu území MAS Kyjovské Slovácko v oblasti tradiční lidové kultury a cestovního ruchu pomocí provedených analýz a výzkumu. A následně navrhnout projekt na podporu těchto oblastí. Dílčím cílem je zmapovat rozložení a kvalitu kulturní infrastruktury spojenou s kulturními akcemi nebo také identifikovat aktéry tradiční lidové kultury a jejich vzájemnou spolupráci.

V návaznosti na hlavní cíl práce byly stanoveny výzkumné otázky týkající se této problematiky, tj. Jaký je stav kulturní infrastruktury ve všech obcích MAS Kyjovské Slovácko? Jaké kulturní akce jsou zde pořádány? Kteří aktéři tradiční lidové kultury jsou v těchto obcích nejvíce aktivní? Funguje mezi místními aktéry dostatečná spolupráce při rozvoji kultury? Zapojují se děti a mládež aktivně do pořádání, organizování akcí tradiční lidové kultury? Dále provést výzkum týkající se tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu a následně navrhnout projekt na podporu tradiční lidové kultury ve vazbě na cestovní ruch.

Bakalářská práce byla rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část. V teoretické části byla zpracována literární rešerše, která představila ucelený obraz o problematice tradiční lidové kultury ve vazbě na cestovní ruch. Dalším důležitým zdrojem pro zpracování teoretické i praktické části byly internetové stránky MMR, MKČR, Lidová kultura, MAS Kyjovské Slovácko a stránky jednotlivých obcí v regionu, atd. Praktická část nejprve představovala území MAS Kyjovské Slovácko a předpoklady cestovního ruchu. Další část obsahovala analýzu kulturní infrastruktury regionu a s ní související kulturní akce a aktéry tradiční lidové kultury. Tato analýza byla provedena na základě informací z webových stránek obcí na území MAS Kyjovské Slovácko a dále také z poskytnutých informací prostřednictvím e-mailů ze stran všech obcí MAS Kyjovského Slovácka. Dále práce zahrnovala kvalitativní výzkum tradiční lidové kultury ve vazbě na cestovní ruch realizovaný prostřednictvím semistrukturovaných rozhovorů se zvolenými zástupci aktérů tradiční lidové kultury. Rozhovor s dotazovanými vždy probíhal podle předem stanovené struktury, avšak bylo možné se od připravených otázek odchýlit. Díky této metodě bylo možné získat komplexnější a detailnější informace o dané problematice. Poslední část byla věnována projektové části na podporu tradiční lidové kultury a cestovního ruchu. Zde byla použita časová, finanční a riziková analýza. Projekt byl konzultován se dvěma hlavními zástupkyněmi folklórního sdružení Šardičan, které mají na starost financování, propagaci i organizaci kulturních akcí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÍ RUCH A LIDOVÁ KULTURA K ROZVOJI ÚZEMÍ

V této kapitole bude vymezen pojem cestovní ruch a jeho terminologie, následně pojem lidová kultura s důrazem na tradiční lidovou kulturu. A v neposlední řadě zde bude popsán vztah lidové kultury k cestovnímu ruchu.

1.1 Vymezení pojmu cestovní ruch

Existuje mnoho důkazů v různých literárních zdrojích, že lidé začali cestovat už v dávnověku. Začátky sahají až do 17. a 18. století, kde se objevují první zmínky o průvodcích, kteří byli zodpovědní za ochranu cestujících (Petrů, 2007, s. 4). Cestovní ruch je velmi obtížné přesně definovat, jelikož se projevuje v různých formách a aspektech (Beránek, 2013, s. 14). Podle Petrů (2007, s. 28) každý autor popisuje cestovní ruch odlišně. Cestovní ruch lze chápat jako dočasnou změnu místa pobytu. Ryglová (2009, s. 9) říká, že odvětví cestovního ruchu odlišně posuzují cestovní kanceláře nebo hotely. Jinak je vnímají obce, podnikatelé a také lidé, kteří tyto služby cestovního ruchu konzumují.

Cestovní ruch je definován jako „*činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné prostředí, a to na dobu kratší, než je stanovena, přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě*“ (Palatková a Zichová, 2014, s. 12). Cestovní ruch vyznačuje pohyb osob do určité destinace a jejich pobyt v této destinaci. Pohyb osob je obvykle vymezen časovým obdobím pro daný pobyt – měřený ve dnech, týdnech nebo měsících. Lidé mohou cestovat z důvodu poznávání nových zemí, kultur, apod. nebo i kvůli tomu, že chtějí v dané destinaci pracovat (Robinson, 2012, s. 28).

Je vnímán jako specifický průmysl s výrazným ekonomickým vlivem na mnoho ostatních průmyslů, např. dopravu. V regionech s rozvíjejícím se cestovním ruchem najdeme vhodné příležitosti pro podnikatele a malé podniky, dále také pro kulturu, sportovní události, apod. V důsledku toho dochází k podpoře historických, přírodních, kulturních nebo technických hledisek. Jedná se o muzea, zámky, chráněná území, atd. Zároveň se rozvíjí i místní zvyky, jako jsou různé festivaly, karnevaly, apod. (Šimková, 2013, s. 10).

Cestovní ruch není samostatným oborem, ale řadí se mezi multioborové ekonomické činnosti. Každý by ho měl vnímat jako vzájemný vztah mezi poptávkou a nabídkou (Petrů, 2007, s. 25). Splňuje ekonomickou, rekreačně zdravotnickou, vědecko-informační a kulturně poznávací roli (Lacina, 2010, s. 5). Každým rokem je v oblasti cestovního ruchu zaznamenán největší pohyb osob z důvodu poznávání cizích zemí (Hesková, 2011, s. 7).

1.2 Typologie cestovního ruchu

Podle Ryglové (2009, s. 12) existuje několik odlišných kritérií systematiky cestovního ruchu. Druhy cestovního ruchu se třídí podle motivace jejich účastníků, tzn. podle „*účelu, pro který cestují a pobývají přechodně na cizím místě.*“ Za formy cestovního ruchu považujeme „*různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší*“ (Hesková, 2011, s. 19).

1.2.1 Druhy cestovního ruchu

Mezi základní druhy cestovního ruchu můžeme zařadit: (Hesková, 2011, s. 20)

- **Rekreační cestovní ruch** – Zlepšení psychické a fyzické kondice, dále také odpočinek ve vhodném přírodním prostředí.
- **Kulturně-poznávací cestovní ruch** – Orientovaný na poznávání kultury, tradic, historie, zvyků. Nachází se zde různá umělecká díla, společenské události, atd.
- **Náboženský cestovní ruch** – Lidé navštěvují různá poutní a posvátná místa, církevní památky, podílejí se na církevních obřadech a oslavách.
- **Vzdělávací cestovní ruch** – Naučení se něco nového, např. sport, jazyky, atd.
- **Společenský cestovní ruch** – Vznik nových přátelských vztahů a známostí. Cílem je střet lidí se stejnými zájmy a zálibami. Patří zde i různé vzpomínkové akce, apod.
- **Zdravotní (lázeňsko-léčebný) cestovní ruch** – Je spojen se zdravotní prevencí, rekonvalescencí, rehabilitací, s léčbou v lázních, hotelech, rekreačních střediscích.
- **Sportovní cestovní ruch** – Obsahuje aktivní účast na sportovních činnostech, ale také pasivní účast na sportovních akcích.
- **Dobrodružný cestovní ruch** – Je založen na testování fyzických a psychických vlastností účastníků. Patří sem adrenalinové sporty (skákání z výšek, rafting, apod.).
- **Profesní cestovní ruch** – Obsahuje obchodní služební cesty, organizování nebo návštěvy na různých veletrzích, výstavách a kongresech. Zahrnuje i incentivní cestovní ruch (odměňující), jehož hlavním cílem je zlepšování vztahů mezi zaměstnanci, popř. zákazníky (Foret a Foretová, 2001, s. 17, 18).

Podle Ryglové (2009, s. 13) existují další specifické druhy cestovního ruchu, mezi které můžeme zařadit např. mládežnický, seniorů, venkovský, cykloturistiku, atd. Dle prozkoumání několika různých literárních zdrojů jsem dospěla k závěru, že každý autor má ve své knize odlišné rozdělení druhů cestovního ruchu.

1.2.2 Formy cestovního ruchu

Formy cestovního ruchu rozlišujeme podle podstaty cestovního ruchu s ohledem na potřeby a cíle účastníků. Člení se do následujících kategorií: (Hesková, 2011, s. 25)

Z geografického hlediska (dle místa realizace) – domácí, zahraniční, mezinárodní cestovní ruch. Odvozené formy jsou vnitřní, národní a regionální cestovní ruch.

- **Domácí cestovní ruch** – Pobyt a cestování obyvatel ve své vlastní zemi.
- **Zahraníční cestovní ruch** – Pobyt a cestování občanů do zahraničí. Aktivní zahraniční cestovní ruch - příjezdy a pobyty návštěvníků ze zahraničí. Pasivní zahraniční cestovní ruch - výjezdy a pobyty vlastních občanů do zahraničí.
- **Mezinárodní cestovní ruch** – Souhrn celého zahraničního cestovního ruchu (aktivní a pasivní cestovní ruch), tzn. cestovní ruch více států nebo regionů.
- **Vnitřní cestovní ruch** – Zahrnuje všechny cestovní ruch, který je realizovaný na území dané země, tzn. aktivní zahraniční cestovní ruch a domácí cestovní ruch.
- **Národní cestovní ruch** – Souhrn domácího cestovního ruchu a pasivního zahraničního cestovního ruchu.
- **Regionální cestovní ruch** – Je cestovní ruch regionů a států za účelem cestovních cílů. Může působit i na menší regiony (Hesková, 2011, s. 25, 26).

Podle počtu účastníků – individuální, skupinový, masový a ekologický cestovní ruch

- **Individuální cestovní ruch** – Individuální cestování, kdy se návštěvník účastní cestovního ruchu sám nebo s malou skupinou lidí.
- **Skupinový cestovní ruch** – Účastníci cestovního ruchu cestují ve větších organizovaných skupinách, které získávají různé výhody, např. slevy na ubytování, apod.
- **Masový cestovní ruch** – Hromadný cestovní ruch, který se vyznačuje následujícími aspekty: žádné cizí jazyky, rychlé dopravní prostředky, pevný program, atd.
- **Ekologický cestovní ruch** – Je opakem masového cestovního ruchu. Je typický pro individuální cestování, převážně s rodinou, přáteli. Charakteristickými prvky jsou např. pomalé dopravní prostředky, učení se cizím jazykům (Hesková, 2011, s. 26).

Podle způsobu organizování – individuální a organizované cestování

- **Individuální cestování** – Většina účastníků cestovního ruchu si organizuje cestování individuálně, viz individuální cestovní ruch.

- **Organizované cestování** – Znamená organizaci cestovního ruchu, kterou provádějí profesionální organizátoři cest, jako jsou cestovní kanceláře. Cílem jsou zájezdy, které jsou společné pro určitou skupinu lidí, mají většinou předem stanovený program. Zde spadá ještě klubový cestovní ruch (Hesková, 2011, s. 27).

Podle věku účastníků – cestovní ruch dětí, mládeže, rodin s dětmi, osob v produktivním věku bez účasti dětí a seniorů

- **Cestovní ruch dětí** – Organizované pobyty dětí do 15 let, které musí být pod dozorem dospělých osob. Jsou to letní tábory, školy v přírodě, sportovní soustředění, atd.
- **Cestovní ruch mládeže** – Mladí lidé ve věku 16 - 24 let. Cestují převážně samostatně, jelikož nemají založené své vlastní rodiny.
- **Cestovní ruch rodin s dětmi** – Cestování individuálně pouze v rámci své rodiny. Je zde brán ohled především na potřeby dětí.
- **Cestovní ruch osob v produktivním věku** – Osoby, které nemají mnoho společných charakteristických rysů. Většinou necestují s dětmi, ale mají dostatek finančních prostředků a volného času.
- **Cestovní ruch seniorů** – Senioři mají dostatek volného času a dávají přednost určité formě dovolené, návštěvy přátel, atd. (Palatková a Zichová, 2014, s. 22).

Z hlediska délky účasti – jednodenní, krátkodobý a dlouhodobý cestovní ruch

- **Jednodenní cestovní ruch** – Návštěva, pobyt nejdéle 24 hodin bez přenocování.
- **Krátkodobý cestovní ruch** – Obsahuje jedno až tři přenocování.
- **Dlouhodobý cestovní ruch** – Zahrnuje 4 a více přenocování. V domácím cestovním ruchu nesmí být pobyt delší než šest měsíců a jeden rok v mezinárodním cestovním ruchu (Palatková a Zichová, 2014, s. 23).

Podle převažujícího místa pobytu – městský, venkovský a ve střediscích cestovního ruchu

- **Městský cestovní ruch** – Kratší pobyty, které lidé uskutečňují za zážitkem. Souvisí i s dalšími druhy cestovního ruchu, např. se společenským, atd.
- **Venkovský cestovní ruch** – Nachází se v ekologicky příznivém prostředí venkova a cílem je účast na poznávání života na venkově a zapojení se do pracovních aktivit.
- **Cestovní ruch ve střediscích cestovního ruchu** – Spadá do resortů, které byly založeny za účelem rozvoje cestovního ruchu (Palatková a Zichová, 2014, s. 24).

Podle ročního období – V sezónním cestovním ruchu (letní, zimní) je největší návštěvnost a maximální nabídka služeb cestovního ruchu. Existuje i mimosezónní cestovní ruch, který se vyznačuje nízkou návštěvností a snížením nabídky služeb (Ryglová, 2009, s. 15).

Podle použitého dopravního prostředku – motorizovaný, železniční, letecký a lodní cestovní ruch

- **Motorizovaný cestovní ruch** – Přeprava motorovým dopravním prostředkem.
- **Železniční cestovní ruch** – Cestování po železnici.
- **Letecký cestovní ruch** – Zajišťují cestovní kanceláře leteckých společností.
- **Lodní cestovní ruch** – Pobyt a cestování na říční a mořské lodi či jachtě. Zaměřeny i na léčebné plavby, podmořskou turistiku, atd. (Hesková, 2011, s. 32, 33).

Z hlediska dynamiky – pobytový a putovní cestovní ruch

- **Pobytový cestovní ruch** – Pobyt účastníků na jednom místě více dnů. Účastníci se zabývají aktivitami v místě pobytu dle daného druhu cestovního ruchu.
- **Putovní cestovní ruch** – Označován jako poznávací cestovní ruch, jelikož souvisí s cestováním organizované skupiny osob, která cestuje po stanovené trase s určitým poznávacím cílem (Hesková, 2011, s. 33, 34).

Ze sociologického hlediska – návštěvy příbuzných, sociální a etnický cestovní ruch

- **Návštěvy příbuzných a známých** – Cestování do zahraničí i v tuzemsku. Uskutečňují se za účelem rodinných společenských událostí nebo za utužováním vztahů.
- **Sociální cestovní ruch** – Všechny nebo část nákladů cestovního ruchu je hrazena zaměstnavatelem, státem. Účastníci pocházejí ze sociální skupiny, jsou to hendikepované osoby, atd. Pokud je uhrazena celá část nákladů z finančních prostředků účastníka, tak se jedná o komerční cestovní ruch.
- **Etnický cestovní ruch** – Cestování za účelem návštěvy původní vlasti návštěvníků, např. rodičů. Návštěvou odlišných národností z důvodu poznávání jejich zvyků a seznámení se s jejich kulturou, je nazýván etnografický cestovní ruch (Hesková, 2011, s. 34).

Tento výčet forem cestovního ruchu není ovšem kompletní z hlediska neustálého rozvíjení se cestovního ruchu (Hesková, 2011, s. 34).

1.3 Vymezení pojmu kultura s důrazem na lidovou kulturu

Existuje nespočet definic a vymezení pojmu kultura v různých literárních zdrojích. Kultura je vnímána jako široký pojem, který se prolíná v celé společnosti. Kulturu můžeme považovat za formu výtvorů lidské činnosti, idejí nebo institucí, které mají za úkol organizovat lidské chování (Heřmanová a Chromý, 2009, s. 17).

Kulturu lze definovat jako „*společenský přínos k organizaci přírodních jevů a procesů, pro individuální a společenské potřeby člověka, jako nahlížení na přírodu z perspektivy vývoje člověka a společnosti*“ (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 10). Kulturu lze chápat jako každodenní součást našich životů, neboť se s ní setkáváme již od malička v podobě návštěv muzeí, divadel, atd. (Bernard, Patočková, Čermák a Vojtíšková, 2012, s. 17).

1.3.1 Obecné pojetí lidové kultury

V minulosti byla lidová kultura vnímána především jako důležitý zdroj národní kultury a národních tradic (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 27). Lidová kultura a její tradice jsou považované za nezastupitelnou složku národního kulturního dědictví (Frolec, 1980, s. 12). V současné době se nám může zdát, že lidová kultura obsahuje spoustu zastaralých prvků. Avšak každá tradice disponuje s určitými hodnotami, které jsou hlavní součástí prvků lidové kultury (Jančář, 2000, s. 7). Do lidové kultury můžeme zařadit např. lidovou uměleckou výrobu (lidová řemesla) nebo folklórní festivaly, o které lidé v současné době jeví velký zájem (Blahůšek, 2006b, s. 19).

V dnešní době mnoho zemí vnímá výhodu jejich kulturní diverzity a snaží se tedy využít etnický cestovní ruch za účelem podpory místního hospodářského rozvoje. Etnický cestovní ruch se postupně stává hnací silou, která posiluje především identitu daných etnických skupin. Proto se zde vyskytuje obrovská příležitost pro tyto etnické skupiny, aby ukázaly svoji bohatou kulturu a její bohatství, dále zachování a obnovu tradic, nářečí a kulturní hrdost na určitou oblast. Musí se snažit dosáhnout rovnováhy mezi ekonomickými a sociálními cíli, dále chránit tradiční kulturu nebo vytvářet výhodné vztahy mezi turistickým průmyslem a etnickou komunitou (Yang, Li & Geoffrey Wall, 2016, s. 9).

Lidová kultura se dělí na tradiční lidovou kulturu a soudobou lidovou kulturu (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 27).

Tradiční lidová kultura se nazývá i jako venkovská kultura, která pochází z období 18. století do poloviny 19. století (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 27). Jak již bylo výše zmíněno,

tradiční lidová kultura je důležitou součástí kulturního dědictví. Kulturní dědictví je považováno za zdroj kulturní rozmanitosti, vzdělanosti, tvoří základ kulturní identity obyvatel ČR (Lidová kultura, © 2018c). Právě osvojením venkovským obyvatelstvem se formuje tradiční lidová kultura. Tradiční lidová kultura se přejímá již po staletí z generace na generaci (Doušek a Drápala, 2015, s. 14, 15). Dnes ovšem narazíme pouze na artefakty tradiční lidové kultury, mezi které patří např. lidový oděv, venkovská architektura, různé zvyky, tance, atd. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 27). Co se týká ochrany, a zachování tradiční lidové kultury existují u nás dva významní aktéři, kteří se touto problematikou důkladně zabývají – Ministerstvo kultury ČR a Národní ústav lidové kultury. NÚLK a MKČR kvůli tomu začali spolupracovat i se světovou organizací UNESCO. Důležitým dokumentem, který slouží pro tvorbu národních koncepcí, je Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, která pochází z roku 1972. V roce 2003 vláda České republiky odsouhlasila Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR, kde byl NÚLK pověřen plněním a koordinací úkolů, které z tohoto dokumentu vyplývají (Národní ústav lidové kultury, © 2008).

Soudobou lidovou kulturu – označována jako živá kultura nebo folklór. Tato kultura je charakteristická především pro venkovské oblasti. Dle Heřmanové a Chromého (2009, s. 275) se uvádí, že soudobá lidová kultura tvoří výtvořky a aktivity, které jsou prováděny profesionálními nebo neprofesionálními umělci. Profesionální aktéři jsou např. profesionální divadelní soubory, taneční soubory, atd. Za neprofesionální umělecké aktivity lze považovat ty, které jsou vykonávány ve volném čase jejich aktérů a bez finančního přínosu. Je zřejmé, že největší odměnou pro aktéry je uznání diváků a jejich spokojenost. Mezi neprofesionální aktivity patří např. dětské taneční aktivity, folklórní tanec, ochotnické divadelnictví, atd. Bohužel může dojít i k opadnutí zájmu u diváků, což by mohlo způsobit hrozbu pro samotnou existenci neprofesionálních uměleckých aktivit (Heřmanová a Chromý, 2009, s. 275-279).

1.3.2 Členění tradiční lidové kultury

Podle Blahůška (2006, s. 5) se tradiční lidová kultura dělí na nemateriální (nehmotnou) a materiální (hmotnou). Existuje také členění na duchovní a sociální kulturu (nemateriální) a na hmotnou (materiální) kulturu (Lidová kultura, © 2018c).

Hmotná (materiální) lidová kultura obsahuje soubor hmotných artefaktů, technologických postupů, které se šířily zkušenostmi a znalostmi lidí. Pomocí toho člověk zabezpečoval své základní životní potřeby, např. obživu (Lidová kultura, © 2018c). Pro hmotnou lidovou kulturu je také typické využívání přírodních materiálů k výrobě a opravám. Hmotná lidová

kultura pochází z období 15. až 18. století, kde se rozvíjela postupně, největší propad byl zaznamenán v 19. a 20. století z důvodu industrializace. Pojí se i s dalšími obory, např. s architekturou, dějinami umění, archeologií, a dalšími (Foltýn, 2008, s. 151, 152). Do systematiky tradiční lidové kultury řadíme:

- **Zaměstnání a forma obživy** – Zemědělství se řadí k nejstarším formám, které sloužily k obživě obyvatel ve vesnicích do počátku 19. století. Především polní hospodářství a chov dobytka byl primárním zdrojem obživy obyvatel. Každá oblast společenského a kulturního života na vesnici byla tímto ovlivněna. Rolník se nemohl spoléhat pouze na příjem z chovu dobytka a z půdy. Lidé za účelem dalšího peněžního zisku docházeli na trhy, kde své plodiny a výrobky prodávali (Doušek a Drápala, 2015, s. 30, 131). Přírodní či jiné katastrofy ovlivňovaly úspěšnost nebo neúspěšnost hospodářství. Pěstování bylo úspěšné, pokud měli k dispozici dostatek strojů, správné znalosti a postupy, atd. (Foltýn, 2008, s. 152-157).
- **Sídlo, dům a bydlení** – Sídlo lze chápat jako společenskou a hospodářskou jednotku, ve které bydlí a pracují lidé. Dům je obytná jednotka, která má hospodářský dvůr (Jančář, 2000, s. 33). Postupně se vesnická sídla a domy proměňovaly v důsledku hospodaření v 2. polovině 20. století. Do této kategorie spadá také kulturní krajina, vesnice a venkovské město, bydlení, atd. (Lidová kultura, © 2018a).
- **Lidová strava** – Znamená nápoje a pokrmy, které jsou konzumované a připravované zemědělci, řemeslníky (Blahůšek, 2006a, s. 58). Tradiční zemědělství po celou dobu ovlivňuje vývoj lidové stravy. Obyvatelé na venkově byli odkázáni pouze na to, co si sami vypěstovali na polích. A také na jejich hospodářství, tzn. na mléko, maso, apod. Lidé ve městech nejprve kupovali suroviny na trzích, posléze i ve specializovaných obchodech (Lidová kultura, © 2018a).
- **Doprava** – Transport surovin a produktů. Dopravní síť byla utvářena vodními cestami a pozemními komunikacemi. Prostředkem pro přepravu osob či nákladu byly sáně (Jančář, 2000, s. 45). Pro přepravu břemen se dříve používala např. nůše, plachta, koš. Těmito pomůckami se přenášelo dřevo a další potřebné věci. Ve 20. století se začaly prosazovat nové dopravní prostředky, které zapříčinily úpadek tradičních forem dopravy (Blahůšek, 2006a, s. 68-69).
- **Obchod a trh** – Výměna zemědělských a řemeslných produktů. Naturální směna mezi výrobcí je považována za nejjednodušší formu, dále také přímý prodej výrobků (Blahůšek, 2006a, s. 70, 71). Další formou byl podomní prodej, což byly návštěvy

zákazníků, kterým bylo nabízeno galanterní zboží a další výrobky. Lidé na podomním prodeji oceňovali především neformálnost vzájemné komunikace. I dodnes ve 21. století funguje podomní prodej v podobě dealerů a podomních prodejců (Doušek a Drápala, 2015, s. 159-165).

- **Výtvarná kultura** – Součástí jsou různorodé výtvořky, které se nacházejí při pořádání tradičních lidových obřadů, zvyků, apod. Některé výtvořky usilují o estetičnost a aplikování velmi náročných technik (Jančář, 2000, s. 218-224).
- **Lidový oděv** – Soubor oděvních součástí venkovského obyvatelstva. Lidový oděv se také označuje jako kroj nebo lidový kroj. Člení se na oděvní a regionální typy. Lidový oděv se dále rozlišuje podle pohlaví, ročního období a funkce (Lidová kultura, © 2018a). Lidový kroj procházel několika proměnami v průběhu let. Lidé si kroj předávali už po staletí z generace na generaci. Nejdéle se lidový kroj dochoval u venkovských obyvatel, kteří ho používali každý den (Doušek a Drápala, 2015, s. 178). V současné době jsou lidové kroje nejvíce obdivovaným prvkem lidové kultury. Každý kroj souvisí s konkrétní národopisnou oblastí (Lidové kroje, © 2018).

Nemateriální (nehmotná) kultura je přehledem složek, které slouží k uspokojení duchovních potřeb člověka. Nachází se zde folklór, zvyky, obřady, lidové religiozity, atd. Do duchovní kultury se zahrnuje i kultura sociální. Dělí se na: (Lidová kultura, © 2018c)

- **Folklor** – Disponuje s projevy, které jsou slovesnost, hudba, tanec, divadlo (Pásková, Zelenka, 2002, s. 89). Nositelé lidových tradic jsou autoři, interpreti, místní znalci tradic, kronikáři. V dnešní době už řada folklórních jevů zanikla, ale existují některé lokality, ve kterých tradice přetrvávají i nadále (Lidová kultura, © 2018b).
- **Lidová religiozita** – Přesvědčení o existenci skutečnosti, která přesahuje lidský rozměr, na kterém závisí lidská existence. Dle Heřmanové a Chromého (2009, s. 44) je religiozita výsledkem sociálních interakcí jednotlivce v sociálním prostředí, může se odlišovat ve městě i na venkově. (Lidová kultura, © 2018b).
- **Obyčejové tradice** – Tvoří rozsáhlou složku lidové kultury. Můžeme mezi ně řadit např. různé projevy, které jsou vázány na určitá data kalendáře, běh lidského života. Mohou být navázány i na sociální skupiny (Blahůšek, 2006a, s. 23). Obyčej lze chápat jako tradici určený způsob chování, který je všeobecně přijatý, rozšířený a ustálený. Patří zde svátky, různé slavnosti, které jsou společenským a kulturním fenoménem (Lidová kultura, © 2018b).

- **Kalendářní obyčeje** – Jsou spojeny s cyklem života přírody. Jsou navázány na svátky církevních světců nebo na občanské svátky v kalendáři. Zde řadíme např. jarní, velikonoční obyčeje, Vánoce, Advent, atd. (Lidová kultura, © 2018b).
- **Obyčeje a obřady spjaté se životním cyklem člověka** – Obyčeje např. při narození nebo svatbě, dále oslavy významných událostí a životních jubileí, obřady související se smrtí a pohřbem (Lidová kultura, © 2018b).
- **Obyčeje, oslavy a slavnosti různých sociálních skupin** – Obyčeje studentské, sjezdy rodáků, besedy seniorů, apod. (Lidová kultura, © 2018b).
- **Lokální slavnosti** – Různé tradice a obyčeje, které jsou založeny dle místních specifik. Zde patří vinobraní, folklórní slavnosti, atd. (Lidová kultura, © 2018b).
- **Společenské vztahy** – Jsou projevy v obci a rodině v každodenním životě. Prvky společenského života lze najít v oblasti lidových zvyků, obřadů, obyčejů. Lze sledovat projevy společenského života u spolků a organizací (Lidová kultura, © 2018b).

1.4 Vztah lidové kultury k cestovnímu ruchu

Kulturu lze považovat za zdroj cestovního ruchu s dlouhou tradicí. Už v minulosti lidé cestovali za poznáváním cizích zemí, kulturního prostředí, zvyků a tradic. Lidé začali pravidelně cestovat v důsledku více volného času a vývoje v dopravě. Koncem 20. století začíná mít kulturní cestovní ruch stabilní postavení na trhu. Lidé volí návštěvu destinace dle nabídky kulturních událostí (Tittelbachová, 2011, s. 139).

1.4.1 Destinační management

Turistickou destinaci není vůbec snadné vybudovat. Musí být správně řízena a k tomu musí mít zajištěný management, který se o to postará (Ryglová, 2009, s. 152). Destinaci cestovního ruchu lze dělit podle atraktivity, kterou návštěvníkům destinace poskytuje. Destinace můžeme členit podle typů na alpské, venkovské, přímořské, atd. (Hesková, 2011, s. 163). Každá destinace poskytuje návštěvníkovi produkt a snaží se vyhovět jeho očekávání. Destinace mají na starost zajištění kvalitní organizace veškerých služeb (Palatková, 2011, s. 11).

Existuje mnoho definic destinace cestovního ruchu v různých literárních zdrojích. Většinou se destinace cestovního ruchu definuje dle čtyř složek – atraktivit, dostupnosti, dostatečných služeb v místních organizacích a vybavenosti materiálně-technickými zařízeními (Petrů,

2007, s. 35). Destinací je myšlen svazek různorodých služeb, které jsou koncentrovány v daném místě nebo oblasti. Také se může jednat o vzájemně si konkurující jednotky, u kterých je hlavním záměrem prodat služby v určité destinaci (Palatková, 2006, s. 16).

Destinace je „*geografický prostor, který si návštěvník vybírá jako svůj cíl cesty*“ (Holešinská, 2012, s. 43). Destinací cestovního ruchu je také myšleno místo, kde turisté mohou přenocovat např. v různých hotelech, atd. Avšak někteří turisté preferují spíše denní výlety bez přenocování v dané destinaci (Morrison, 2013, s. 4). V České republice je destinace cestovního ruchu nejčastěji definována jako „*cílová oblast v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury cestovního ruchu v širším slova smyslu země, regiony, lidská síla a další oblasti, typické velkou koncentrací atraktivit cestovního ruchu, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků*“ (Holešinská, 2012, s. 43).

Destinační management lze definovat jako „*proces vytváření a řízení silných, tržně orientovaných a systémově řízených jednotek – destinací.*“ Obsahuje souhrn řídicích dovedností a činností, které slouží k plánování a organizování cestovního ruchu v dané destinaci. Primární podmínkou k úspěchu je považováno partnerství, tedy princip 3P – Public – Private – Partnership (Ryglová, 2009, s. 154). Efektivní řízení destinací tedy vyžaduje strategický nebo dlouhodobý přístup založený na platformě cílové vize a plánování cestovního ruchu (Morrison, 2013, s. 5).

1.4.2 Kulturní cestovní ruch

Kulturní cestovní ruch je jedním z nejstarších forem cestovního ruchu. Lidé cestují za účelem získání kulturního zážitku, ať už do různých muzeí, historických míst nebo za návštěvou festivalů a speciálních událostí (Du Cros a McKercher, 2015, s. 4). Kulturní cestovní ruch se řadí mezi nejrychleji rostoucí segment cestovního ruchu. Kulturním cestovním ruchem je myšleno poznávání různorodých forem kultury navštívené oblasti nebo země (Kesner, 2005, s. 59). Podle Hargrove (2017, s. 1) je destinační duch nalezen především v tradicích, lidech, dále v jídle, hudbě, tanci, jazycích a ve formách výtvarného umění.

Kulturní cestovní ruch existuje pouze za předpokladu, že jsou k dispozici atrakce a aktivity, které chce člověk zažít (Hargrove, 2017, s. 29). Podle UNWTO je kulturní cestovní ruch definován jako pohyb osob z kulturních důvodů. Za tyto důvody lze považovat např. kulturní zájezd, návštěvu různých památek, cestování za folklórem (MMR, © 2008, s. 9). Účastníci jsou motivováni tím, že poznají kulturní dědictví, kulturu dané země a obyvatel žijící v ní

(Pásková a Zelenka, 2012, s. 293). Kulturní cestovní ruch znamená cestování za zkušenostmi, které se týkají míst, artefaktů a aktivit a zároveň souvisí s reprezentováním příběhů a lidí v minulosti i v současnosti (Hargrove, 2017, s. 1).

Dle Heskové (2006, s. 24) je možné kulturní cestovní ruch definovat jako uspokojování duchovních potřeb lidí. Spojuje vzdělání a účelné vynakládání s volným časem. Nyní si lidé oblíbili letní univerzitní kurzy, odborné stáže nebo studium v zahraničí. Dále napomáhá ke zvyšování kulturní, odborné a společenské úrovně lidí. Kulturní cestovní ruch se pojí i s dalšími druhy cestovního ruchu, např. s rekreačním, lázeňským, cestovním ruchem, apod.

S kulturním cestovním ruchem je spojena i venkovská turistika, agroturistika, zájezdy na festivaly, atd. (Ryglová, 2009, s. 132). Venkovský cestovní ruch je označován jako zelený cestovní ruch nebo rurální cestovní ruch. Řadí se do aktivního cestovního ruchu, který má za úkol respektovat a chránit přírodu. Je zde zahrnut návrat k tradicím, tzn., že návštěvníci chtějí splynout s přírodou, dále ohleduplnost ke kulturnímu a historickému bohatství. Disponuje s celou řadou podob, které jsou nazývány jako jeho subprodukty. Mezi tyto subprodukty patří např. vesnická turistika, agroturistika, ekoagroturistika (Šimková, 2008, s. 9, 10).

1.4.3 Účastníci kulturního cestovního ruchu

Účastníka kulturního cestovního ruchu lze členit podle motivace k cestě na dva druhy – specifický a obecný. Specifický účastník kulturního cestovního ruchu je charakterizován tím, že je pro něho převládajícím motivem k cestě samotná kultura. Pro obecného účastníka je dáno, že kulturu chápe pouze jako vedlejší motiv související s trávením jeho dovolené. Kulturu tedy vnímá pouze jako doplněk k dalším aktivitám (Tittelbachová, 2011, s. 140).

Další dělení účastníků kulturního cestovního ruchu je rozčleněno do pěti skupin. Zde se účastník nerozděluje jen na základě motivu kultury, ale také dle hloubky jeho zážitku. První typ účastníka je rozhodný. Tento typ vnímá kulturní cestovní ruch za primární motiv k navštívení dané destinace a individuálně mu přináší hluboký kulturní zážitek. Následuje typ prohlídkový, který chápe kulturní cestovní ruch jako hlavní důvod k návštěvě destinace, ale nevyvolává v něm příliš hluboký zážitek. Objevitelský typ účastníka značí to, že účastník necestuje z kulturních důvodů. Hluboký zážitek mu přináší účast na kulturním cestovním ruchu. Za občasný typ účastníka je považován ten, který kulturní cestovní ruch považuje za slabý motiv k návštěvě destinace a výsledný zážitek je pro něho spíše slabý. Nahodilý typ účastníka také necestuje z kulturních důvodů, ale účastní se některých kulturních aktivit. Jeho zážitek je však méně hluboký (Du Cros a McKercher, 2015, s. 12).

2 PODPORA LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU V ČR

V následující kapitole bude charakterizována kulturní destinace v ČR a poté veřejná podpora cestovního ruchu a tradiční lidové kultury v ČR.

2.1 Kulturní destinace

Pod pojmem kulturní destinace si lze představit destinaci, která prosazuje a nabízí převážně kulturu a i lidé cestují z důvodu kulturní turistiky. Zařízení v kulturní destinaci nabízejí různé kulturní produkty např. muzea, galerie, historické objekty, atd. V destinaci se může nacházet pouze jeden objekt nebo zařízení nebo naopak několik kulturních atraktivit, které jsou sloučeny do jediného produktu, popř. produktového balíčku. Nyní se regiony, města, obce snaží rozvíjet a revitalizovat tyto kulturní zdroje (MMR, © 2008, s. 54).

Mezi kulturní destinace v ČR patří:

- **Krajina** – „*Spoluutváří kulturní hodnotu a potenciál jednotlivých měst, památek a lokalit na jejím území.*“ Kulturním projevem může být považováno sloučení přírody a lidské činnosti. Typická krajina v ČR je hustá síť drobných stavebních památek.
- **Města a sídla** – Za hlavní kulturní destinace se považují většinou města a sídla. Na celém území státu jsou téměř rovnoměrně rozloženy památky a muzea, avšak návštěvnost v jednotlivých regionech je velmi odlišná. Největší návštěvnost je jednoznačně v hlavním městě ČR. V současné době dochází k nárůstu zájmu i o další města a obce v ČR u domácích a zahraničních návštěvníků.
- **Nemovité památky** – V ČR se nemovité památky řadí k nejvýznamnějším typům kulturních destinací. „*Jde o stavby, pozemky a další historická cenná díla, spojená pevným základem se zemí.*“ Zde řadíme hrady, zámky, kostely, kláštery, divadla, muzea, apod. Národní památkový ústav chrání přes 40 tisíc nemovitých kulturních památek z celkového počtu staveb a areálů (NPÚ, © 2016-2021).
- **Muzea, galerie a sbírky** – Obsahuje i další kulturní zařízení kromě muzeí, galerií a sbírek, např. výstavní síně, apod. V ČR je přes 820 muzeí, galerií a dalších poboček.
- **Programově zaměřená centra** – Tvoří různá edukační, vědecká naučně-zábavná centra, planetária, hvězdárny, atd. Centra spojují edukační prvky se zábavou. Rozšiřují kulturní nabídku obce, města nebo regionu.

- **Významné kulturní akce** – Ve světě jsou v poslední době velmi významnou kulturní atraktivitou pro návštěvníky. Patří zde různé festivaly, výstavy, koncerty, představení, apod. (Kesner, 2005, s. 18-30).

2.1.1 Příklady dobré praxe kulturní destinace z ČR

Prvním příkladem dobré praxe z ČR jsou Zlatorudné mlýny na Olešnici v údolí Ztracených štol ve Zlatých Horách. Dříve zde byly rýžoviště, kde se těžilo zlato. Avšak tyto štoly bohužel postupem času zanikly. V hloubce pěti metrů bylo nedávno nalezeno důlní dílo, které je nejspíše jedním ze ztracených štol (Město Zlaté hory, © 2018). Město se tedy rozhodlo obnovit městečko a vytvořit z něho zlatokopecský skanzen za účelem přilákání více návštěvníků a zvýšení jeho atraktivity. V současné době se zde vybuďovala věrná replika středověkého hornického města s naučnou stezkou. V městečku fungují dva sruby, které slouží k drcení zlaté rudy a nachází se zde i zlatorudný mlýn. (MMR, © 2008, s. 71).

Vytvořilo se i vhodné zázemí pro každoroční soutěže, které se týkají rýžování zlata, což je ve městě Zlaté Hory tradicí už od dávných dob. Dokonce v roce 2010 se zde konalo Mistrovství světa v rýžování zlata. I samotní návštěvníci si mohou vyzkoušet rýžování zlata. Naučná stezka v Údolí ztracených štol návštěvníka informuje ohledně původu a způsobu zpracování zlata. Návštěvníci mohou spatřit i místa, kde horníci razili šachty do skal (Město Zlaté Hory, © 2018).

Hlavním cílem projektu bylo „oživení“ středověkých zlatokopů v údolí. Na projektu se podílela veřejná správa, samotní podnikatelé a neziskové organizace. Návštěvníkům je nabídnut průvodce, který jim ukáže všechny stroje v samotném chodu. Je tady také možnost si vybrat z výkladu v českém, německém nebo polském jazyce. Ve zlatokopecském skanzenu se nachází i hornická osada. Hornická osada je věrnou kopií dřevěného srubu. Srub prezentuje obytný objekt, kde návštěvníci mohou vidět různé ukázky tradičních řemesel. Dále je zde vybudován i stylový srub, ve kterém je restaurace. Pro rodiny s dětmi je zřízené hřiště, které slouží k odreagování dětí. Pro venkovní vyžití se je zde krytý přístřešek s otevřeným ohništěm a krbem (MMR, © 2008, s. 71).

Dalším příkladem z dobré praxe je např. turistický produkt – Olomouc region Card. Tato turistická karta obsahuje spoustu výhod pro návštěvníky Olomouckého regionu a jeho oblastí. Vztahují se k tomu různé slevy např. na vstupné na 98 místech nebo dochází i ke zkrácení času. Olomouc region Card nabízí zdarma návštěvu 87 nejrůznějších míst, což jsou např. zámky, hrady, muzea, apod. Návštěvníci mají zdarma i městskou hromadnou dopravu

v Olomouci, také utratí méně peněz v aquaparcích, různých relaxačních a sportovních zařízeních, dále v restauracích a ubytovacích zařízeních. Zaplatí pouze jednorázovou částku za tuto turistickou kartu a poté mohou všechny místa navštívit. Návštěvník si může vybrat ze dvou variant karet, které se liší délkou platnosti. Pokud chce v dané oblasti strávit pouze víkend, stačí mu karta s platností 48 hodin. Ovšem pokud zde plánuje delší pobyt, musí si zakoupit kartu s delší platností, tedy na 5 dní. Tyto karty lze zakoupit i v provedení pro děti do věku 15 let (Olomouc region Card, © 2018).

Cílem tohoto projektu je podpora návštěvnosti turistických atrakcí v daném místě, dále informovat návštěvníky o těchto atrakcích, samozřejmě podpořit domácí cestovní ruch a zaujmout návštěvníky díky různým výhodám v podobě slev. Projekt byl vytvořen v roce 2004. Karty se začaly prodávat v roce 2005 a do tohoto projektu bylo zapojeno přes 100 subjektů a 40 prodejních míst. S postupem času se tento počet samozřejmě zvyšoval a byla dohodnuta spolupráce s CK Pressburg, později také s CK Atis a CK Čedok a mnoho dalšími. Dnes je do projektu zapojeno přes 60 prodejních míst a 180 subjektů, které nabízí vstupy na turistické atrakce zdarma nebo se slevou (Olomouc region Card, © 2018).

Turistická karta Olomouc region Card jak již bylo výše zmíněno, podporuje příjezdový cestovní ruch v Olomouckém regionu a jeho okolí. Tato karta zasahuje i do ostatních turistických regionů např. Střední Morava a Jeseníky, Severní Morava a Slezsko, kteří sami nabízejí velkou škálu turistických aktivit. V současné době se karta zařazuje do aktuální nabídky produktů v České republice (Olomouc region Card, © 2018).

2.2 Veřejná podpora cestovního ruchu v České republice

Veřejnou podporou je myšlena podpora, která je poskytována zvláště státem nebo územními samosprávnými celky. Hlavním záměrem je podpořit regionální rozvoj, prosadit politiku veřejného zájmu a podpořit rozvoj určitých aktivit a ochranu kulturního dědictví. Dle hlediska evropské legislativy se podpora stává přijatelná, pokud napomáhá k rozvoji silně zaostávajících regionů, má snahu zlepšit vážnou ekonomickou situaci v některých členských státech a přispívá k činnostem a praxi ve společném zájmu všech států. Hlavním záměrem podpory je vyrovnání zaostávajících regionů s ostatními vyspělejšími regiony za účelem konkurenceschopnosti regionů. Po vyrovnání rozdílů mezi těmito regiony, je podpora ukončena. Podporu lze poskytnout i na restrukturalizaci firem ve formě jednorázových opatření. Cílem je firmě navrátit zpět zdraví a životaschopnost (MMR, © 2007, s. 10).

V oblasti cestovního ruchu se veřejná správa v České republice rozčleňuje na regionální a centrální úroveň. Regionální úroveň reprezentují kraje a obce a centrální úroveň je zastoupena ministerstvem pro místní rozvoj a Českou centrálou cestovního ruchu. Důležitý nástroj v oblasti cestovního ruchu je Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020 (MMR, © 2012a).

2.2.1 Instituce v oblasti podpory cestovního ruchu

V České republice existuje standardní struktura cestovního ruchu. Tato struktura charakterizuje vztahy mezi státní správou, obcemi, zájmovými a podnikovými společenstvími v cestovním ruchu. Veřejnoprávními institucemi jsou zde stát, kraj a obec. Mezi soukromoprávní instituce patří zájmová a podnikatelská sdružení a profesní svazy (Petrů, 2007, s. 65).

- **ECEAT (Evropské centrum pro ekoagroturistiku)** – Je evropská nevládní nadace, která podporuje ekologické zemědělství a oživení venkova prostřednictvím šetrné turistiky. Pomáhá začínajícím podnikatelům s hledáním zákazníků. V ČR se nachází národní koordinační centrum v Tišnově u Brna (Ryglová, 2009, s. 166). V současné době se věnují akcím, které jsou pořádané v rámci programu Stezky dědictví. Pomohli k úspěšnosti akce Slavnosti chřestů, vymysleli akci Slavnosti moravského uzeného a připravují mnoho dalších akcí, např. Svatojánské grilování (ECEAT, © 2017).
- **Ministerstvo pro místní rozvoj** – „*Je metodickým a koordinačním orgánem pro všechny subjekty působící v oblasti cestovního ruchu*“ (MMR, © 2012a). Je tedy ústředním orgánem státní správy ve věcech - regionální politiky, politiky bydlení, rozvoje domovního a bytového fondu, nájmu bytů a nebytových prostor, územního plánování, stavebního řádu, vyvlastnění, investiční politiky, cestovního ruchu, veřejné dražby a realitní činnosti, pohřebnictví (MMR, © 2012c).
- **Ministerstvo zemědělství ČR** – Je hlavním řídicím orgánem Programu rozvoje venkova ČR pro období 2014 – 2020 (SZIF, © 2013).
- **Krajské a obecní úřady** – Problematikou cestovního ruchu je vždy pověřen jednotlivý odbor krajského úřadu, popř. obecního úřadu. Krajské úřady, městské úřady i obce považují cestovní ruch za klíčovou podnikatelskou aktivitu, u které dochází k rozvíjení díky finančním prostředkům (Petrů, 2007, s. 66).
- **Turistická a informační centra** – Propagují město, okolní region i celý stát. Poskytují návštěvníkovi zdarma všechny důležité informace o službách související s cestovním ruchem (ATIC ČR, © 2013).

- **Svaz venkovské turistiky a agroturistiky** – Hájí zájmy podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice. Pomáhá k ekonomickému, kulturnímu a společenskému oživení venkova. Snaží se o obnovu tradic venkova, o údržbu krajiny a v neposlední řadě o stabilizaci jeho osídlení (Svaz venkovské turistiky a agroturistiky, © 2018).

Další institucí v oblasti podpory cestovního ruchu je **CzechTourism**. Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism je státní příspěvková organizace. Zřizovatel CzechTourismu je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Záměrem je propagovat cestovní ruch prostřednictvím aktivit, které jsou poskytované podnikatelskými subjekty a dále rozvíjet střednědobé a aktuální strategie pro marketing produktů cestovního ruchu, které se nacházejí jak na domácím, tak i na zahraničním trhu (Ryglová, 2009, s. 163). Aby bylo možné splnit tento záměr, CzechTourism spolu s MMR plní následující úkoly:

- Koordinace činností v oblasti cestovního ruchu
- Destinační marketing
- Mediální prezentace ČR, odvětví cestovního ruchu i agentury CzechTourism
- Informační podpora cestovního ruchu
- Výzkumné a vzdělávací činnosti
- Ekonomické a administrativní zajištění chodu agentury (MMR, © 2005-2017c).

Agentura CzechTourism se snaží propagovat ČR jako vhodnou turistickou destinaci ve světě. Zahraniční pobočky CzechTourismu proto provádí mnoho propagačních aktivit. Mezi tyto propagační aktivity patří např. kampaně, road show, pořádání různých workshopů, dále spolupracuje se zahraničními i českými subjekty, a mnoho dalších aktivit. Zahraniční zastoupení agentury Czech Tourism se nachází v následujících zemích: Benelux, Čína, Francie, Hongkong, Itálie, Japonsko, Korea, Mexiko, Německo, Polsko, Rakousko, Rusko, Švédsko, Slovensko, Španělsko, USA, Velká Británie (CzechTourism, © 2005-2017a). Za významné projekty CzechTourismu lze zařadit např. katalog Kudy z nudy, projekt České dědictví UNESCO, apod. (Ryglová, 2009, s. 164).

2.2.2 Strategické dokumenty

Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014-2020 je důležitým nástrojem pro činnost MMR týkající se cestovního ruchu. Koncepce tvoří střednědobý strategický dokument a jejím účelem je zvyšování konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ru-

chu na úrovni národní i regionální, dále snaha o udržení ekonomické výkonnosti a pozitivních dopadů na environmentální a sociokulturní rozvoj ČR. Oproti Koncepti státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007 – 2013 zde bude vytvořen chybějící systém řízení cestovního ruchu i s dlouhodobým financováním. Dále se změní způsob uplatňování dotační politiky, která bude cílena na využití nových finančních nástrojů, atd. A také se bude MMR snažit podporovat regionální spolupráci mezi privátním, veřejným a neziskovým sektorem z hlediska principů destinačního managementu, apod. Mezi priority Konceptce patří:

- Priorita 1 – Zkvalitnění nabídky cestovního ruchu
- Priorita 2 – Management cestovního ruchu
- Priorita 3 – Destinační marketing
- Priorita 4 – Politika cestovního ruchu a ekonomický rozvoj (MMR, © 2012b).

2.2.3 Národní program podpory cestovního ruchu

Národní program podpory cestovního ruchu je považován za nejdůležitější nástroj podpory cestovního ruchu, který je financován ze státního rozpočtu. „*Cílem dotačního programu je zvýšení potenciálu a konkurenceschopnosti regionů, usnadnění pohybu návštěvníků v destinacích, rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu, rozproštění návštěvnosti, rozvoj kvality služeb a v neposlední řadě podpora socioekonomických přínosů cestovního ruchu.*“ Dotační titul obsahuje dva programy: (MMR, © 2017b)

- **Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu** – „*Podprogram je obecně zaměřen na podporu vzniku nové nebo rozvoj a zkvalitnění stávající infrastruktury a služeb cestovního ruchu v regionech.*“ Je orientován na rozvoj aktivit především volnočasových, které jsou vhodné pro návštěvníky nebo rezidenty. V roce 2017 si kladl za cíl podpořit rozvoj investic do cestovního ruchu a rozšířit rozsah a kvalitu nabízených služeb. Nebo uzpůsobit infrastrukturu novým cílovým skupinám. Dále se snažil podpořit např. vybavenost turistických tras, rozvíjet navigační a informační systémy v destinacích, podporovat úpravu lyžařských běžeckých tras, monitoring návštěvníků (MMR, © 2017c).

V roce 2018 „*je zaměřen na projektové záměry cílené především na účastníky cestovního ruchu, tj. návštěvníky dané destinace a místa.*“ Klade si téměř stejné cíle jako v minulém roce, ale chce se více zaměřit na rozmístění turistů i mimo nejnavštěvovanější místa ČR a na nabízené aktivity i mimo hlavní sezónu (MMR, © 2018).

Podprogram je rozdělen do tří dotačních titulů v roce 2018:

- DT č. 1 – Podpora nadregionálních aktivit
 - DT č. 2 – Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu
 - DT č. 3 – Rozvoj veřejné infrastruktury cestovního ruchu (MMR, © 2017c).
- **Marketingové aktivity v cestovním ruchu** – „Podprogram je určen destinačním společností na podporu realizace marketingových aktivit.“ Záměr je zvýšit celkové povědomí o regionech s cílem zvýšení návštěvnosti. Snaží se podporovat aktivity, které jsou orientované na realizaci marketingových výzkumů, na podporu řízení destinací a distribuci produktů cestovního ruchu, dále na podporu produktů a zavádění inovací v cestovním ruchu, branding destinací a marketingovou komunikaci.

Podprogram je rozdělen na dva dotační tituly:

- DT č. 1 – Marketingové aktivity na úrovni kraje
- DT č. 2 – Marketingové aktivity na oblastní a lokální úrovni (MMR, © 2017a).

2.2.3.1 Strukturální a investiční fondy

Hlavním nástrojem sloužící k realizaci evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou fondy EU. Fondy EU přerozdělují finanční prostředky mezi členské státy a jejich regiony, které poté slouží ke snižování jejich ekonomických a sociálních rozdílů. V programovém období 2014 – 2020 zde bylo pro Českou republiku vyčleněno téměř 24 miliard eur (Strukturální fondy, © 2012). Mezi strukturální a investiční fondy se řadí:

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)** – Orientuje se na modernizaci a posilování hospodářství. Je zacílen na podporu investičních projektů - např. rekonstrukce kulturních památek, výstavba silnic a železnic, zavádění služeb elektronické veřejné správy, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, atd.
- **Evropský sociální fond (ESF)** – Zaměřuje se na aktivity v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Orientuje se na neinvestiční projekty – např. rozvoj vzdělávacích programů, rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro děti, mládež, etnické skupiny, atd.
- **Fond soudržnosti (FS)** – Je nazýván také jako Kohezní fond, který podporuje rozvoj pouze chudších států. Napomáhá investičním projektům orientovaným na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, dále na ochranu životního prostředí a na oblast obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)** – Týká se společné zemědělské politiky a podpory rozvoje venkova. Zaměřuje se na zlepšení životního prostředí a krajiny nebo také kvality života na venkově, dále na zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a na diverzifikaci hospodářství venkova.
- **Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)** – Je zahrnut do společné rybářské politiky EU. Orientuje se na projekty zvyšující konkurenceschopnost a ochranu životního prostředí, dále na aktivity vztahující se k vnitrozemskému a mořskému rybolovu, zlepšování akvakultury, atd.

Mezi ostatní strukturální a investiční fondy patří:

- **Fond solidarity** – Poskytuje finanční pomoc postiženým regionům při přírodní katastrofě nebo se snaží pomáhat v podobě preventivních opatření.
- **Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci** – Pomáhá pracovníkům, kteří jsou propuštěni z důvodu globalizace (Strukturální fondy, © 2012).

2.2.3.2 Operační programy pro programové období 2014 – 2020 ve vazbě na cestovní ruch

Cestovní ruch nebude z operačních programů v programovém období 2014 – 2020 dotován v takové velké míře, jak tomu bylo v programovém období 2007 – 2013. Negativní dopady na rozvoj regionů jako destinací cestovního ruchu může mít za důsledek omezení podporovaných aktivit v oblasti cestovního ruchu a dále možný pokles alokace z prostředků EU na podporu rozvoje cestovního ruchu. Aby se zabránilo možným negativním dopadům při omezení podpory, je zapotřebí zajistit financování prostřednictvím veřejných rozpočtů za účelem zajištění konkurenceschopnosti cestovního ruchu a efektivity realizace podporovaných aktivit. Dále se pokusit najít další možnosti financování rozvoje cestovního ruchu, které by fungovaly na principu vícezdrojového financování.

Cestovní ruch pro období 2014 – 2020 je nepodporovanou aktivitou, jak již bylo výše zmíněno. Avšak existují jednotlivé operační programy financované z Evropských strukturálních a investičních fondů zahrnující aktivity, které budou mít synergického dopad na rozvoj cestovního ruchu. Mezi tyto fondy patří např.: (MMR, © 2015, s. 13)

- **Integrovaný regionální operační program (MMR)** – Oblast podpory je zde zaměřena na podporu cyklo dopravy, revitalizaci souboru vybraných památek a na zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovnických fondů a jejich zpřístupnění.

- **Program rozvoje venkova (MZe)** – Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností.
- **Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (MPO)** – Podporovanými aktivitami jsou realizace podnikatelských záměrů začínajících podniků a rozvojových podniků prostřednictvím vhodných finančních nástrojů a dotací v případě začínajících mikropodniků. Dále poskytování poradenských služeb a služeb pro začínající podniky v periferních regionech (podnikatelských inkubátorů).
- **Operační programy přeshraniční spolupráce** – Fungují mezi ČR a Polskem, Rakouskem, Slovenskem, Saskem. Spolupráce ČR – Polsko je zaměřena na podporu rozvoje potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti. Bavorsko – ČR na udržitelné využití přírodních a kulturních zdrojů, dále Rakousko – ČR je zaměřeno na podporu životního prostředí a zdrojů, Slovensko - ČR na oblast kvalitního životního prostředí a Sasko – ČR na zachování a ochranu životního prostředí a podporu účinného využívání zdrojů.
- **Operační program Zaměstnanost (MPSV)** – Podporovanými aktivitami jsou zprostředkování zaměstnání, rekvalifikace, rozvoj základních kompetencí, podpora vytváření nových pracovních míst, podpora odborné praxe a stáží v podnicích, atd.
- **Operační program Rybářství (MZe)** – Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívané zdroje (MMR, © 2015, s. 13-17).

Podpora cestovního ruchu lze čerpat prostřednictvím přímých iniciativ EU. Mezi dostupné možnosti podpory se řadí:

- **Program CE 2020 (Central Europe 2020)** – Zajišťuje rovnováhu mezi ochranou, využitím kulturního dědictví a udržitelným rozvojem regionů. Snaha o zvýšení kapacity pro ochranu a udržitelné využívání přírodního a kulturního dědictví a zdrojů.
- **COSME (Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises)** – Snaží se o zviditelnění Evropy a regionů jako turistické destinace, dále o zvýšení návštěvnosti v období nízké a střední sezóny, apod.
- **EU Programme for Employment and Social Innovation = EaSI** – Podporuje mobilitu na trhu práce a vývoj cílených programů mobility, atd.
- **EDEN – European Destination of Excellence** – Propaguje udržitelné destinace ČR, objevení méně známých a málo navštěvovaných destinací (MMR, © 2015, s. 17).

2.3 Veřejná podpora tradiční lidové kultury v České republice

Ministerstvo kultury je ústředním orgánem státní správy. Sehrává zásadní úlohu v ochraně kulturního bohatství, dále má za úkol prohlašovat movité i nemovité věci za památky, označuje památkově chráněná území a v neposlední řadě má na starost omezování vlastnických práv majitelů. Také má velký podíl na utváření krajiny, obcí i měst (Bernard, Patočková, Čermák a Vojtíšková, 2012, s. 55).

Ministerstvo kultury vypisuje každý rok výběrové řízení na podporu tradiční lidové kultury. Výběrové řízení je vyhlášováno ve dvou kategoriích a žadatel musí uvést do své žádosti, pod kterou kategorií spadá, resp. do které kategorie se hlásí.

- **Kategorie A** – subjekty, kteří musí v projektu splňovat úkoly Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu
- **Kategorie B** – regionální odborná pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu

V kategorii A jsou projekty orientované na tyto aktivity: dokumentace, identifikace a prezentace projevů tradiční lidové kultury, zpravodajská a sběratelská činnost, shromažďování dokladů o projevech tradiční lidové kultury pro databáze, dokumentace a záznamy tradičních kategorií, apod. Toto výběrové řízení je vypsáno pro fyzické osoby i právnické osoby.

V kategorii B jsou projekty nositelů tradice lidových řemesel orientované na tyto aktivity: podpora prezentace řemesel, podpora uchování ohrožených řemesel a podpora předávání řemeslných dovedností a znalostí. Projekty FO a PO jsou zaměřeny na podporu a uchování nemateriálních statků tradiční lidové kultury, které jsou zapsané do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR. A projekty regionálních odborných pracovišť mohou být orientované na aktivity např. příprava nominací k zápisu do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR, výstavní, publikační a jiná prezentace Nositelů tradice lidových řemesel, apod. (Ministerstvo kultury, © 2018c).

Integrovaná Strategie podpory kultury do roku 2020 se zaměřuje na oblast ochrany, obnovy a využití kulturního dědictví, dále na marketing kulturního sektoru a využití lidských zdrojů. Poskytuje řešení, úkoly a aktivity, které nejsou již v oblasti kompetencí Ministerstva kultury. Vše je kompletně přepracováno a rozšířeno z hlediska nových potřeb a nového obsahu Integrované strategie. „*Slouží především k čerpání z finančních prostředků z ESIF v programovém období 2014 – 2020.*“ Předchozím dokumentem byla Strategie podpory

z roku 2013, která měla užší zaměření v oblasti kulturního dědictví a lidských zdrojů oproti nynější Integrované strategii (Ministerstvo kultury, © 2018a, s. 2).

K oblasti kultury se také vztahuje **Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2016 až 2020**, která byla vymezena usnesením vlády České republiky č. 10 z roku 2016. Vychází z předchozích strategických dokumentů, které byly součástí Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu na léta 2011 – 2015 a také ze Státní kulturní politiky ČR na léta 2015 – 2020. Koncepce se zabývá především významem kulturního dědictví. Hlavním záměrem je pomáhat při rozvoji jednotlivým obcím a regionům, dále se snažit o uplatňování principů rovných příležitostí mužů a žen a definování nástrojů účinnější péče o tradiční lidovou kulturu za účelem efektivnější identifikace dané dokumentace a následné předávání dalším generacím (Ministerstvo kultury, © 2018b).

V České republice se nachází spousta organizací, které se věnují tradiční lidové kultuře. Mezi tyto organizace můžeme zařadit: Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Etnografický ústav Moravského zemského muzea, Etnologický ústav Akademie věd, Ústav evropské etnologie, Česká národopisná společnost, Asociace muzeí a galerií, Česká svaz muzeí v přírodě nebo Česká společnost pro hudební vědu (Národní ústav lidové kultury, © 2018a).

V zahraničí působí také velké množství subjektů, kteří podporují tradiční lidovou kulturu. Mezi ně patří CIOFF – Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění, UNESCO – Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu, IOV WORLD – Mezinárodní organizace lidového umění, AEOM – Asociace evropských muzeí v přírodě a ICOM – Mezinárodní rada muzeí (Národní ústav lidové kultury, © 2018b).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO

V této kapitole bude charakterizováno území MAS Kyjovské Slovácko a jeho hlavní předpoklady vztahující se k cestovnímu ruchu. Uvedené informace jsou získány převážně z vlastních znalostí o tomto území, dále z webových stránek MAS Kyjovského Slovácka a z ČSÚ.

3.1 Poloha

Území MAS Kyjovské Slovácko je významné svou bohatou historií, zachovanými kulturními tradicemi a kulturními památkami, nádhernou přírodou a tradiční zemědělskou produkcí. Region je venkovského typu a tato oblast je vymezena jako moravská periferie. Region obsahuje 45 obcí. Nachází se v okrese Hodonín a celková rozloha území je 49 983 ha. Nejvyšší počet obyvatel má město Kyjov, tedy 11 368 obyvatel, které je spádovou obcí pro většinu ostatních obcí na tomto území. V roce 2002 se zde vytvořilo sedm mikroregionů - Mikroregion Babí Lom, Bzenecko, Hovoransko, Moštěnka, Nový Dvůr, Podchřibí, Ždánicko. Území MAS Kyjovské Slovácko je homogenní z hlediska geografické, historické i etnografické stránky.

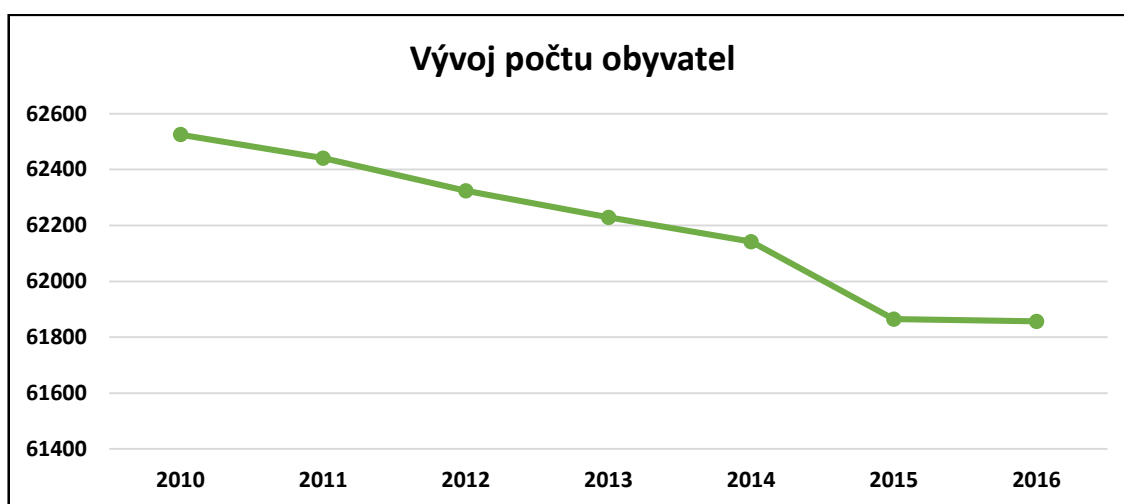

Obrázek 1 Horizontální poloha a administrativní členění území MAS Kyjovské Slovácko k 20. 3. 2016 (Kyjovské Slovácko, 2018)

3.2 Obyvatelstvo

Počet obyvatel je relativně stabilní. Avšak v posledních letech se počet obyvatel mírně snižuje z důvodu vyššího přirozeného úbytku počtu obyvatel nebo také z důvodu vyšší migrace z regionu. Dochází ke stárnutí obyvatel, tzn. zvýšení postproduktivní skupiny obyvatel. Průměrný věk obyvatel je 42 let. Migrace je proměnlivá, většinou z důvodu stěhování za prací do jiných regionů ČR v produktivním věku.

Vzdělanostní struktura dříve zaostávala v porovnání s ostatními regiony, ale v současné době dochází k vyrovnání s průměrem v ČR. Je to díky větší dostupnosti vysokoškolského vzdělání (např. v nedalekém městě Brně a i v dalších městech) nebo také díky dostupnosti středních škol z pohledu snižování porodnosti. V regionu dosahuje nejvíce obyvatel středoškolského vzdělání. Nyní se snaží větší počet obyvatel dosáhnout vyššího stupně vzdělání a získat vyšší odbornost, s kterou budou mít větší možnost se uplatnit na trhu práce (Kyjovské Slovácko v pohybu, © 2016, s. 20-30).

Obrázek 2 Vývoj počtu obyvatel 2010-2016 (ČSÚ, © 2018; vlastní zpracování)

3.3 Občanská vybavenost

Služby v obcích jsou ovlivněny počtem obyvatel v obcích. Větší nabídku služeb najdeme především ve spádových centrech. Většina obcí disponuje kulturním zařízením a také knihovnou. Zařízení jsou obvykle nedostatečně materiálně vybavená nebo mohou v dané obci i chybět. Obce poskytují volnočasové a sportovní vyžití. Téměř ve všech obcích se hraje fotbal a každá obec vlastní hřiště. Obce nabízejí velkou škálu zájmových sportovních aktivit, na druhou stranu v některých menších obcích není vhodné sportovní zázemí. Ve většině obcí působí typické spolky, např. myslivci, dobrovolní hasiči, folklórní a pěvecké soubory, apod.

3.4 Doprava

V regionu je silniční síť tvořena převážně silnicemi III. třídy, které spojují většinu obcí v území. Silniční síť i místní komunikace jsou převážně v nevyhovujícím stavu ani stav zastávek není přijatelný. K dopravě občané používají obvykle automobilovou dopravu. Regionální centra jsou propojeny železniční sítí. Infrastruktura cyklistické dopravy je poměrně hustá, v posledních letech přibývá počet cyklostezek. Letecká doprava je neblíže v Brně.

3.5 Ekonomika a trh práce

Nachází se zde dostatek nevyužitých ploch pro podnikání – venkovské brownfieldy v místech, kde dříve bývaly zemědělské farmy. Na území převažují menší podniky do deseti zaměstnanců, ale nachází se zde i větší firmy. Dodnes se zachovala tradiční lidová řemesla avšak v omezeném množství. Největším zaměstnavatelem je nemocnice Kyjov. V regionu je vyšší nezaměstnanost a v současné době dochází i ke zvyšování nezaměstnanosti mladých lidí. Zdrojem ekonomického a sociálního rozvoje je cestovní ruch, spojený především s aktivitami týkající se vinařství (Kyjovské Slovácko v pohybu, © 2016, s. 73-82).

3.6 Předpoklady cestovního ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko

3.6.1 Přírodní předpoklady

Území MAS Kyjovské Slovácko je ohraničeno na severu Ždánickým lesem a Chříby. Řadí se mezi nejsušší oblasti ČR, avšak je zde několik rybníků, jezer a vodních toků, které formují vhodné prostředí pro mnoho organismů. Ve střední a jižní části se vyskytují ostrůvky květnatých luk, pastvin a stepních strání. Nachází se zde dvě významné přírodní památky. První přírodní památkou jsou Váté písky u Vracova a Bzence, kde lze nalézt unikátní rostlinná společenstva. Další významná lokalita je národní přírodní památka Na Adámcích u obce Želetice, která je jednou z nejpestřejších moravských stepí, kde se vyskytuje velké množství vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Region má také vhodné půdní a klimatické podmínky, které přispívají k hojnému pěstování vinné révy.

3.6.2 Kulturně-společenské předpoklady

Území MAS Kyjovské Slovácko disponuje významným potenciálem v oblasti cestovního ruchu, díky existenci mnoha kulturních památek, kulturních zařízení a velkému počtu

společenských akcí. Dále také vyplývá z místních kulturních a folklórních tradic. V regionu tedy převažuje kulturně-poznávací cestovní ruch, který se vyznačuje poznáváním kultury, tradic, historie, zvyků. Živá tradice je zde reprezentována lidovými slavnostmi, hody, a dalšími tradičními akcemi. Tyto akce jsou pořádány pro místní občany, ale i pro cizí návštěvníky. Nejznámější a nejstarší národopisný festival je Slovácký rok, který se koná již od roku 1921. Nejnavštěvovanější a turisticky nejoblíbenější památkou je Státní zámek Milotice, který ročně navštíví tisícovky turistů. Je zde i mnoho dalších turisticky oblíbených lokalit, např. Bukovanský mlýn, který poskytuje zážitkovou turistiku s netradičním ubytováním a s regionální kuchyní. V regionu se nachází velké množství venkovských muzeí a expozic, které zachovávají tradiční hodnoty regionu. V posledních letech narůstá i zájem o cykloturistiku. Tito turisté obvykle navštěvují místní vinařství, vinné sklípky, atd.

Co se týká ubytování, v regionu lze nalézt různorodou nabídku hotelů, penzionů, ubytování v soukromí, turistických ubytoven nebo je zde možné se ubytovat i ve vinných sklípcích, např. v Miloticích. V roce 2016 se v regionu podle ČSÚ (© 2018) nacházelo 31 ubytovacích zařízení, 1 472 lůžek a 512 pokojů. Dále v tomto roce došlo k nárůstu počtu přenocování v ubytovacích kapacitách (celkem 51 881 přenocování) a průměrný počet přenocování byl dvě noci. Návštěvníci mají v oblibě i víkendové pobyty spojené s vinařstvím nebo s tradičními kulturními akcemi. Avšak vyskytuje se zde problém s nedostatečnou kapacitou ubytovacích a stravovacích zařízení. Nedostatečný je i marketing cestovního ruchu, chybí systémová propagace a koordinace aktivit, které se týkají organizace cestovního ruchu.

Tabulka 1 Přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (ČSÚ, © 2018; vlastní zpracování)

	2012	2013	2014	2015	2016
Přenocování celkem	43 748	44 405	47 292	45 388	51 881
Průměrný počet přenocování (noci)	2,0	1,9	2,0	1,9	2,0

4 AKCE A AKTÉŘI TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO

V této kapitole bude provedena analýza na základě informací z webových stránek obcí na území MAS Kyjovské Slovácko a dále také z poskytnutých informací prostřednictvím e-mailů ze stran všech obcí MAS Kyjovského Slovácka. Veškerá získaná data od obcí byla pomocí tabulek v MS Excel roztríděna a následně popsána.

4.1 Kulturní infrastruktura

Kulturní infrastruktura v jednotlivých členských obcích MAS Kyjovského Slovácka reprezentuje jeden z hlavních předpokladů pro uskutečnění kulturních akcí a pro samotný rozvoj místní kultury. Dle Heřmanové, Chromého a kol. (2009, str. 256) jsou zařazena mezi kulturní infrastrukturu všechna hmotná zařízení i nemovitě objekty, které poskytují kulturní aktivity, kulturní statky a také služby všem lidem, kteří o to jeví zájem. Do kulturní infrastruktury tedy spadají divadla, kina, knihovny, muzea, galerie, kulturní domy, výstavní síně nebo areály, síně slávy a památníky. „V širším pojetí lze za kulturní infrastrukturu považovat i zařízení základních uměleckých škol, lidových škol umění, síť archivů, muzea v přírodě, skanzeny, hvězdárny a planetária, knihkupectví, prodejny dalších kulturních statků apod.“

V regionu je základní občanské vybavení na průměrné úrovni vůči ostatním regionům v ČR. Mezi základní občanské vybavení se řadí základní a mateřské školy, zdravotnické zařízení, pošta, sociální zařízení, apod. Počet obyvatel v dané obci ovlivňuje vybavenost obcí z hlediska jednotlivých služeb, které přispívají k rozvoji jejich života. Z šetření bylo prokázáno, že menším počtem vyžití disponují pouze obce Sobůlky a Vlkoš. Na druhou stranu větší vyžití mají v obcích Domanín, Stavěšice, Syrovín, Uhřice a Želetice. Vyžití v obci má nejlepší město Kyjov, jelikož je obcí s největším počtem obyvatel a je považováno za spádovou obec pro všechny ostatní obce na území MAS Kyjovské Slovácko. Město Kyjov také vytváří přirozené centrum regionu. Opakem je obec Skalka, která disponuje s nejmenším vybavením v obci a je obcí s nejmenším počtem obyvatel.

Jak již bylo dříve zmíněno, MAS Kyjovské Slovácko tvoří celkem 45 obcí, které disponují širokou škálou turisticky zajímavých cílů, tradiční zemědělskou produkcí a mají také bohatou historii. V regionu se udržují i náboženské prvky a prvky lidové kultury, které se předávají z generace na generaci již po staletí.

Tabulka 2 Kulturní infrastruktura obcí (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO	Počet zařízení
Kulturní dům	33
Knihovna	44
Kino	5
Muzeum/Galerie	14
Kostel	41
Středisko pro volný čas dětí (dům mládeže)	3

Konkrétní údaje týkající se kulturní infrastruktury jsou uvedeny v příloze mé bakalářské práce (doložené na CD z důvodu velkého objemu dat). Z tabulky č. 2 je zřejmé, že téměř většina obcí disponuje svým vlastním kulturním zařízením. Kulturním zařízením jsou zde myšleny tzv. „Dělnické domy, Orlovny, Sokolovny“, apod. Obce, které nemají vybudovaný kulturní dům, mají omezené možnosti při pořádání kulturních akcí v obci. Tyto obce většinou pořádají kulturní akce v kulturních sálech, na víceúčelových hřištích nebo využívají prostory základních škol, apod. Největší kulturní dům má město Kyjov, které vlastní Městské kulturní středisko, kde se pořádají folklórní a kulturní akce (např. koncerty, zábavy, přednášky, přehlídky a výstavy, divadelní představení, a další podobné akce - Slováký rok, Kyjovské letní slavnosti apod.). Konají se zde i různé odborné kurzy, semináře a školení (Městské kulturní středisko Kyjov, © 2016).

Knihovny nebo jejich pobočky se nacházejí téměř ve všech obcích kromě obce Nenkovice, která nemá vlastní knihovnu. Knihovny převážně spadají pod obecní úřad dané obce, který je zřídil. Obecní knihovny disponují většinou omezeným prostorem, poskytují standardní služby i výpůjčky knih z výměnných fondů za účelem zvýšení kvality poskytovaných služeb. Oproti tomu, městské knihovny mají k dispozici větší prostor, poskytují také standardní služby, výpůjčky knih, možnost přístupu na internet a čítárny. Dále nabízejí i různé tematické besedy se spisovateli, tvořivá odpoledne, naučné přednášky, apod.

V regionu se nachází celkem 5 kin. V Kyjově jsou dvě kina (stálé a letní). Kino Panorama v Kyjově má velmi kvalitní a moderní technické zázemí, jelikož se kino v minulém roce rekonstruovalo. Konají se zde různá promítání filmů a pořádají se zde i kulturně-společenské akce. V letním kině v Kyjově se také promítají filmy a konají se zde kulturní a hudební akce

(např. koncerty dechových muzik, koncerty populární hudby). Zbylá kina nalezneme ve městech Bzenec, Ratiškovice a Vracov.

Muzea a galerie jsou také v menší míře zastoupeny na tomto území. V regionu se jich nachází 14 v obcích - Kyjov, Nenkovice, Ratiškovice, Skoronice, Stavěšice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Žarošice, Ždánice, Želetice. Obvykle slouží pro vystavování různých výtvarných a uměleckých děl, dále jsou zde vystavovány venkovská řemesla, folklór, apod. Muzea a galerie jsou spíše koncentrována do města Kyjova a dalších měst správního obvodu.

Kostely, kaple neboli farnosti se nacházejí opět téměř ve všech obcích na území MAS Kyjovské Slovácko. V regionu se nachází 41 kostelů z celkových 45 obcí. Kostely tedy chybí v obcích Čeložnice, Dražůvky, Labuty a Mouchnice. Jsou to sakrální stavby, které slouží věřícím k modlitbám a bohoslužbě. V obcích je zavedenou tradicí konání slavnostních mší např. při vycházení žáků z deváté třídy, nebo nedělní mše na hody, kde zúčastnění chodí do kostela v tradičních krojích, apod.

Střediska pro volný čas dětí (dům dětí a mládeže) jsou v regionu celkově tři ze všech 45 obcí, a to v obcích Vracov, Kyjov a Ždánice. Jsou to školská zařízení, která poskytují volnočasové aktivity pro děti a mládež, dále pro jejich rodiče a ostatní zájemce. Organizují obvykle pobyty a letní nebo příměstské tábory, dále příležitostné akce, turnaje, soutěže, závody, zájezdy, přehlídky. Poskytují i zájmové vzdělávání v podobě pravidelné činnosti, což jsou různé zájmové kroužky (taneční, hudební, sportovní, tvořivé, a mnoho dalších).

V regionu je absence divadla, které lze nalézt nejbližší v Brně. Region obsahuje pestrou a bohatou škálu živé tradiční kultury, kterou zaujímají folklórní soubory, cimbálové a dechové muziky, atd.

4.2 Kulturní akce

Kulturní akce ovlivňují ve velké míře společenský život občanů. Obce v regionu se zaměřují především na skupiny seniorů, děti, mládež a rodiny s dětmi při pořádání kulturních akcí. Samozřejmě záleží na postoji vedení obcí nebo také na zastoupení cílových skupin v jednotlivých obcích. Region se vyznačuje zachováním a pořádáním tradičních lidových zvyků a obyčejů, které jsou spojeny s církevním kalendářním rokem. Mezi lidové zvyky a obyčeje jsou považovány např. hody, vinobraní, velikonoční zvyky, dožínky, apod.

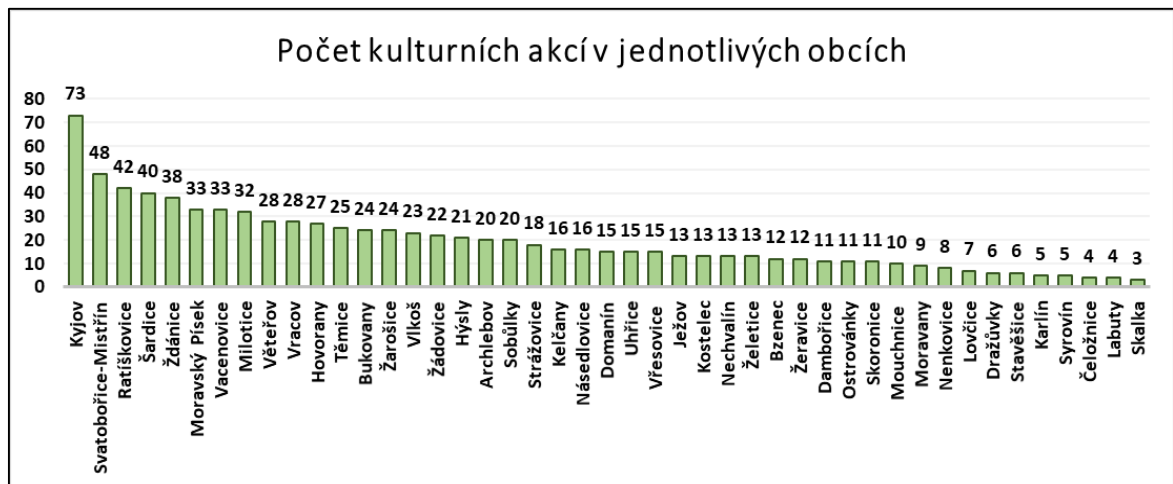
Tradiční hody se z těchto lidových zvyků pořádají nejvíce z hlediska počtu obcí. Hody se považují za křesťanský svátek nebo také za den hojnosti, veselí a blahobytu. Termín konání je v každé obci jiný. Hody mohou být Kateřinské, Václavské, Martinské nebo Císařské. Samotné hody obvykle trvají 3-5 dní, opět záleží na každé obci. Hlavními aktéry hodů jsou stárci a stárky, samozřejmě i lidé oblečení v lidových krojích. V neděli ráno se koná slavnostní mše, kde se sejdou všichni krojovaní. Odpoledne je pořádána slavnost spojená s předáváním tzv. práva, kde starosta obce předá právo stárkovi, což symbolizuje pravomoc stárka nad chasou. Poté se obvykle koná hodový průvod, který má každá obec odlišný. Druhou nejvíce pořádanou tradiční kulturní akcí je Masopust neboli Fašaňk, který je v obcích také velmi oblíben.

Tabulka 3 Tradiční lidové zvyky během roku v obcích MAS Kyjovské Slovácko (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

Lidové zvyky	Masopust	Velikonoční zvyky	Dožínky	Vinobraní	Hody	Letnice
Počet obcí	34	9	13	12	39	24

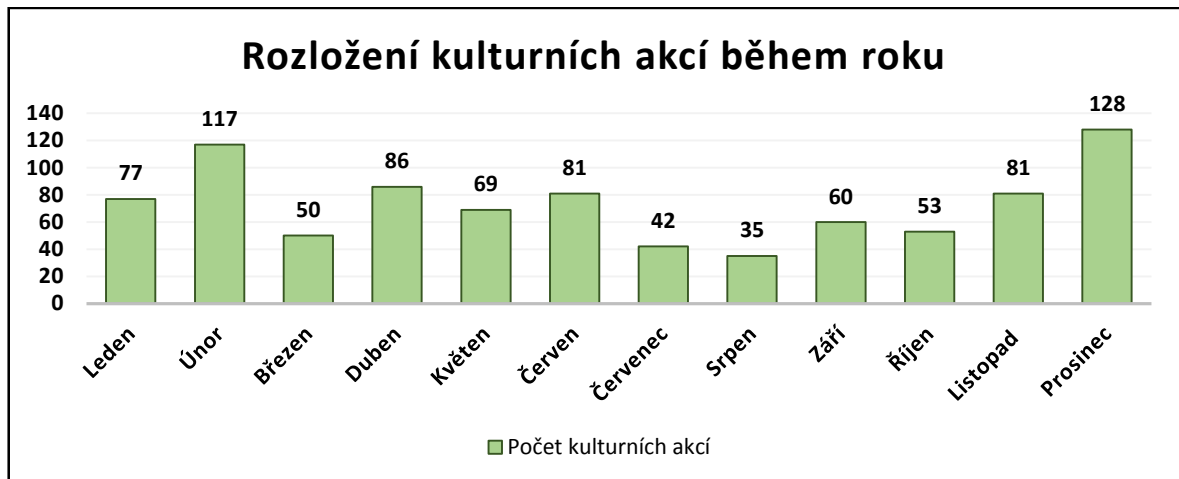
Celkový počet pořádaných kulturních akcí je 872 na území MAS Kyjovské Slovácko. Největší počet pořádaných kulturních akcí má město Kyjov, jelikož má největší počet obyvatel a je také spádovou obcí pro všechny ostatní členské obce v regionu. Kyjov poskytuje bohaté kulturní vyžití v podobě široké nabídky pořadů, divadelních či filmových představení, koncertů lidové či moderní hudby, dále nabízí i různé folklorní akce. Mezi významné kulturní akce patří např. Mezinárodní hudební festival 13 moravských měst *Concentus Moraviae*, Kyjovské letní slavnosti, a mnoho dalších. Mezi tradiční folklorní akce lze zařadit např. Stavění a kácení máje, Fašaňk nebo Martinské hody. Avšak nejznámější akcí v Kyjově je národopisný folklorní festival Slovácký rok, který se koná pravidelně každé čtyři roky (Město Kyjov, © 2018).

Mezi další obce s velkým počtem pořádaných kulturních akcí patří např. Svatobořice-Mistřín, Ratíškovice, Šardice, Ždánice, apod. Naopak obce s nejmenším počtem pořádaných kulturních akcí jsou např. Skalka, Čeložnice, Labuty, atd. Je to způsobeno tím, že jsou to obce s malým počtem obyvatel a není zde bohaté kulturní vyžití v obcích.

Obrázek 3 Počet kulturních akcí v jednotlivých obcích MAS Kyjovského Slovácka (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

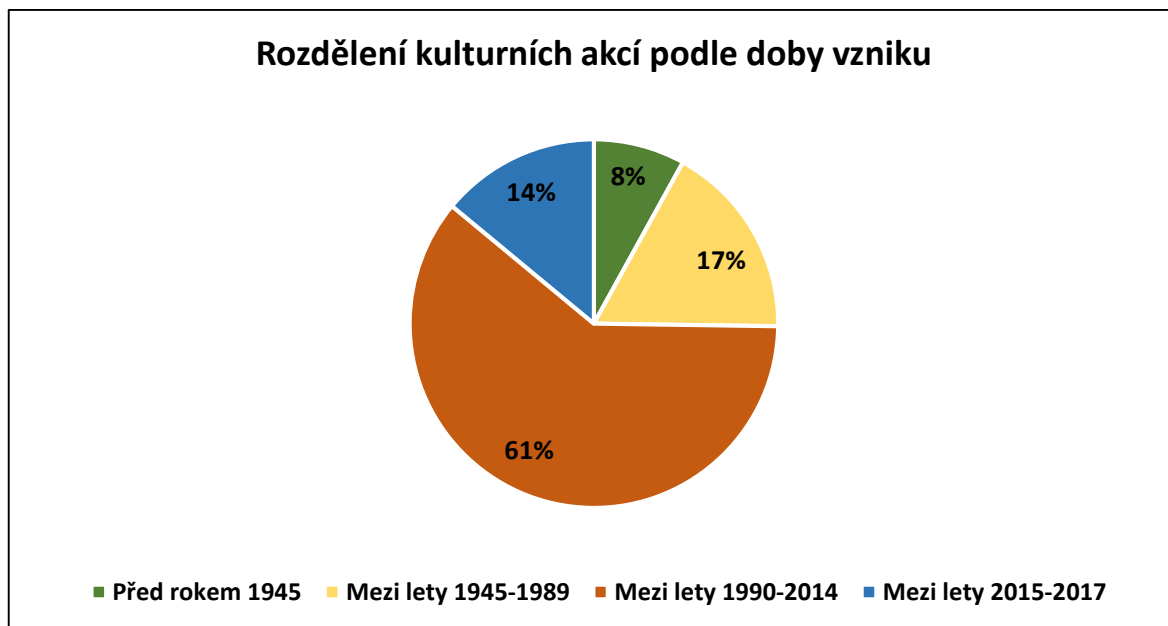
Kulturní akce jsou zastoupeny během celého roku. Největší počet kulturních akcí se koná v prosinci, kde se pořádají akce spojené s Mikulášem, Vánoce a Silvestrem. Mezi obvyklé akce se řadí např. rozsvěcení a zpívání u vánočních stromů, vánoční besídky, vánoční jarmarky a tradiční vánoční trhy, vánoční koncerty, apod. Dalším kulturně frekventovaným měsícem je únor, kde se konají např. společenské a sportovní plesy, fašaňk (neboli masopust), různé košty regionálních produktů (pomazánek, drkotin, slivovice a jiných destilátů), atd. Třetí největší počet kulturních akcí má měsíc duben, kde se organizují košty a degustace vín, stavění máje, pálení čarodějnic, akce spojené s Velikonoci, apod. V listopadu se obvykle konají lampionové průvody, kateřinské zábavy, tradiční Martinské hody, svatomartinské svěcení vín, apod. Dále v červnu se pořádají převážně dětské dny, dále rybářské závody, pohádkový les, atd. Naopak nejmenší počet kulturních akcí je zaznamenán v měsíci srpen, kde se obvykle konají akce jako např. Zarážení hory, Dožínky, a další. Z obrázku č. 3 je dle grafu zcela zřejmé, že nejméně akcí se pořádá v letních měsících, jelikož lidé převážně cestují a čerpají svoji dovolenou, tudíž nemají příliš času na organizování kulturních akcí. Je zde i několik kulturních akcí, které nemají přesně stanovené datum konání, tzn., že se pořádají v rozmezí dvou stanovených měsíců nebo se konají na přelomu dvou měsíců, např. tradiční hody, apod.

Obrázek 4 Rozložení kulturních akcí během roku (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

V regionu převažují kulturní akce lokálního (místního) významu. Tzn. 797 kulturních akcí z celkových 872 kulturních akcí. V každé obci se v kalendáři kulturních akcí objevují plesy, které pořádají místní spolky, základní školy, farnosti; dále různé soutěže a události organizované místními sportovními spolky, akce spojené s regionálním produktem (košty vín, slivovice a jiných destilátů, košty pomazánek, apod.), různá společenská setkání (beseda pro seniory, vítání občánků,...), a mnoho dalšího. Akce místního významu navštěvují převážně místní obyvatelé obcí nebo obyvatelé okolních obcí v regionu. Akce regionálního významu jsou události, které jsou ojedinělé a nevšední. Jsou organizovány pouze v některých obcích a tyto akce navštěvuje větší spektrum lidí. Mezi ně lze zařadit např. otevřené sklepy, pěvecké soutěže, apod. Nejmenší složku kulturních akcí zauímají akce národního (nadregionálního) významu. Mezi ně patří např. folklórní festivaly (Slovácký rok v Kyjově).

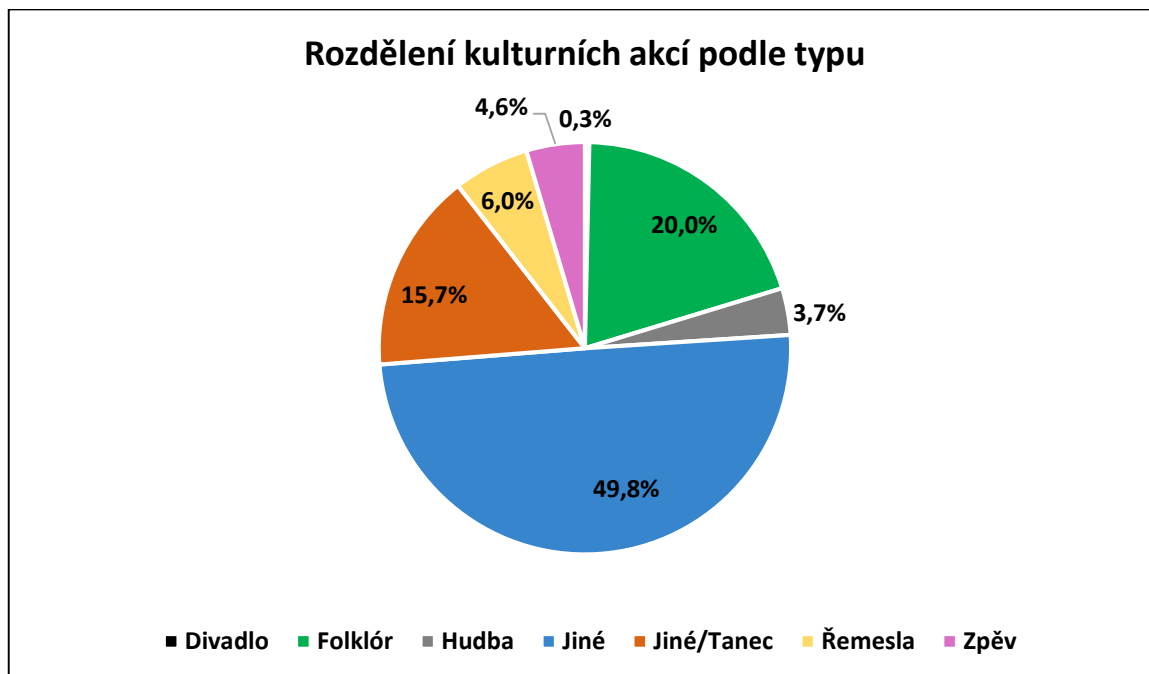
Kulturní akce v obcích se také liší dobou vzniku dané kulturní akce. Z šetření vyplynulo, že více než polovina kulturních akcí byla založena během období 1990-2014, přesně 530 kulturních akcí. I co se týká počtu obcí v regionu, převažují kulturní akce v tomto rozmezí. Mezi lety 1945-1989 vzniklo 150 kulturních akcí a mezi lety 2015-2017 vzniklo 122 kulturních akcí. Nejméně akcí bylo založeno před rokem 1945, tedy 70 kulturních akcí. V obcích Kostelec, Lovčice a Syrovín vzniklo nejvíce kulturních akcí před rokem 1945. V obcích Skalka a Žeravice se vytvořilo nejvíce kulturních akcí v rozmezí 1945-1989. A pouze v obci Hýsly vznikl největší počet kulturních akcí v letech 2015-2017.

Obrázek 5 Rozdělení kulturních akcí podle doby vzniku (poskytnuté informace od obcí; vlastní zpracování)

Jednotlivé kulturní akce lze členit také dle jejich typu. Zde bylo stanoveno 7 typů, které charakterizují veškeré pořádané kulturní akce v obcích na území MAS Kyjovské Slovácko. Největší složku kulturních akcí zaujímají jiné kulturní akce, které jsou dále děleny na rybářské závody, akce spojené s regionálním produktem v oblasti vinařství (košty a degustace vín, burčákové putování,...), akce spojené s ostatními regionálními produkty (pivní slavnosti, košty slivovice, pomazánek, gulášů,...). Do této kategorie spadá celkově 434 kulturních akcí. Druhou největší položkou je folklór. Nachází se zde 174 kulturních akcí, které jsou zaměřeny na místní tradice a folklór v obcích. Mezi tradiční folklórní akce patří např. fašaňk, tradiční hody, stavění a kácení máje, dožínky, folklórní festivaly, apod. V této kategorii je největší a nejnavštěvovanější kulturní akcí Slovácký rok v Kyjově, který se pořádá jednou za čtyři roky. Tyto tradiční akce se pořádají téměř ve všech obcích v regionu. Kategorii jiné/tanec zaujímá 137 kulturních akcí. Zde spadají převážně různorodé plesy, které jsou pořádány obvykle v zimních měsících (leden, únor). Jednotlivé obce pořádají několik tematických plesů, např. maškarní, vinařský, společenský ples, apod. Mezi položku řemesla se řadí různé jarmarky, trhy a výstavy tradičních řemesel a výrobků, které lze považovat spíše za nově vzniklé kulturní akce. Do kategorie zpěv patří např. zpívání u vánočního stromu, různé pěvecké soutěže, atd. Každá obec v regionu pořádá akci zpívání u vánočního stromu, která je spojena i s možností si zakoupit domácí svařák, guláš, apod. Položka hudba

obsahuje koncerty, především vánoční koncerty různých dechových muzik. Nejmenší zastoupení má kategorie divadlo. V regionu se koná několik divadelních představení, které pořádají obvykle místní ochotníci (ochotníci ze Šardic, divadelníci Žeravice, atd.).

Obrázek 6 Rozdělení akcí podle typu (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

Tabulka 4 Počet kulturních akcí v jednotlivých obcích podle typu (webové stránky obcí; vlastní zpracování)

	Divadlo	Folklor	Hudba	Jiné	Jiné/Tanec	Řemesla	Zpěv	CELKEM
Archlebov	-	5	-	9	4	1	1	20
Bukovany	-	9	-	13	1	-	1	24
Bzenec	-	1	-	7	4	-	-	12
Čeložnice	-	1	-	3	-	-	-	4
Dambořice	-	5	-	4	2	-	-	11
Domanín	1	5	1	4	2	2	-	15
Dražůvky	-	2	-	3	-	1	-	6
Hovorany	-	5	-	16	5	1	-	27
Hýsly	-	5	-	12	1	1	2	21
Ježov	-	3	-	4	5	-	1	13
Karlín	-	1	1	3	-	-	-	5
Kelčany	-	2	-	11	2	-	1	16
Kostelec	-	3	-	9	1	-	-	13
Kyjov	-	13	6	45	2	5	2	73
Labuty	-	1	-	1	1	-	1	4

Tabulka 4 Pokračování

	Divadlo	Folklór	Hudba	Jiné	Jiné/Tanec	Řemesla	Zpěv	CELKEM
Lovčice	-	3	1	1	1	1	-	7
Milotice	-	5	-	15	8	2	2	32
Moravany	-	2	-	4	-	1	2	9
Moravský Písek	-	6	2	19	4	1	1	33
Mouchnice	-	3	-	6	-	1	-	10
Násedlovice	-	4	-	7	4	-	1	16
Nechvalín	-	4	-	7	1	-	1	13
Nenkovice	-	2	-	4	1	1	-	8
Ostrovánky	-	3	-	5	1	1	1	11
Ratíškovice	-	3	2	21	13	3	-	42
Skalka	-	1	-	2	-	-	-	3
Skoronice	-	4	-	5	2	-	-	11
Sobůlky	-	3	1	12	2	2	-	20
Stavěšice	-	1	-	3	1	-	1	6
Strážovice	-	4	-	8	5	-	1	18
Svatobořice-Mistřín	-	12	1	19	9	4	3	48
Syrovín	-	1	-	3	1	-	-	5
Šardice	2	7	2	17	7	4	1	40
Těmice	-	2	1	15	5	1	1	25
Uhřice	-	5	-	5	3	1	1	15
Vacenovice	-	5	2	14	7	1	4	33
Věteřov	-	3	1	18	1	3	2	28
Vlkoš	-	5	1	10	3	4	-	23
Vracov	-	4	2	11	7	3	1	28
Vřesovice	-	3	1	6	2	2	1	15
Žádovice	-	4	3	10	3	1	1	22
Žarošice	-	4	1	11	5	2	1	24
Ždánice	-	6	1	18	8	2	3	38
Želetice	-	2	-	8	1	-	2	13
Žeravice	-	2	2	6	2	-	-	12
CELKEM	3	174	32	434	137	52	40	872

4.3 Aktéři kultury

MAS Kyjovské Slovácko je region vína, památek a folklórních tradic. Region je typický snahou o zachování kulturních tradic a obyčejů a dále snahou o předávání této tradice z generace na generaci. Obce disponující bohatým kulturním vyžitím, zvyšují atraktivitu samotné obce pro návštěvníky i místní obyvatele, ale i celkovou image obce. Aby docházelo k rozvoji místní kultury v jednotlivých obcích, musí k tomu mít daná obec dostatek

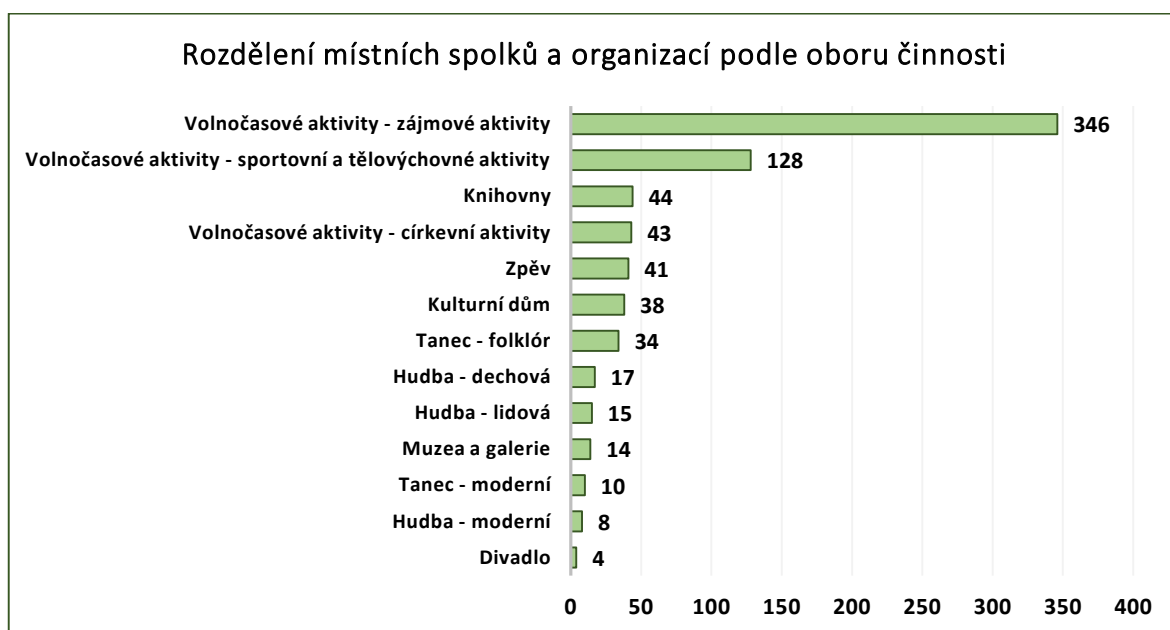
finančních prostředků. Místní akční skupina se snaží získávat a přerozdělovat finanční prostředky z Evropské unie, a poté finančně pomáhat jednotlivým obcím i ostatním organizacím

na tomto území. MAS tedy pomáhá rozvíjet region ve spolupráci s místní správou, neziskovým sektorem, podnikatelským sektorem a v neposlední řadě i s občany (Kyjovské Slovácko, 2018). Důležitou součástí při rozvoji regionu v oblasti kultury jsou tedy i občané jednotlivých obcí na území MAS Kyjovského Slovácka.

Na lokální úrovni je důležitým aktérem kultury samotná obec nebo město. Avšak jak už bylo výše zmíněno, obce obvykle nemají dostatek finančních prostředků na rozvoj a značnou podporu kultury. Obce jsou proto slučovány do dobrovolných svazků obcí (mikroregionů) a do místní akční skupiny za účelem získání finanční podpory a vzájemné spolupráce. Velký podíl na rozvoji kultury mají i podnikatelské subjekty, mezi které patří restaurace a další gastronomická a ubytovací zařízení; malé, střední i velké firmy na území MAS Kyjovské Slovácko. Mezi další klíčové aktéry kultury patří místní spolky a organizace, které se aktivně zapojují do dění v obci a spolupracují s danou obcí, dále pomáhají při organizaci kulturních akcí a i oni sami některé kulturní akce v obcích pořádají. V databázi jsou místní spolky a organizace rozříděny dle oboru jejich činnosti. Obor činnosti je rozčleněn na 13 kategorií.

Největší zastoupení mají spolky a organizace, které se zabývají volnočasovými zájmovými aktivitami. Mezi ně patří např. český zahrádkářský svaz, myslivecký spolek, rybáři, sbor dobrovolných hasičů, vinařský spolek, apod. Druhou největší položkou jsou spolky a organizace zaměřené na sportovní a tělovýchovné aktivity, např. TJ Sokol, jezdecký klub, sportovní klub, florbal, šachový klub, fotbalový klub, atd. V regionu se nachází 44 knihoven ze všech 45 obcí. To je bezesporu velká výhoda pro místní občany, jelikož nemusejí dojíždět do okolních větších obcí nebo měst a mohou si knihy vypůjčit v místě bydliště. Na druhou stranu je bohužel zřejmé, že v malých obcích knihovny nedisponují velkou škálou knih z hlediska kvantity i nabídky novějších děl. V regionu je zřízeno 41 farností, které se také podílejí na kulturním vyžití v obci. Tudíž téměř každá obec má svůj vlastní kostel nebo kapli, kde se pořádají mše a bohoslužby pro věřící, různé akce pro děti, apod. Co se týká pěveckých spolků, zde se řadí různé mužské a ženské pěvecké soubory, dětské pěvecké sbory (Ženičky, Zpěvulenky, smíšený pěvecký sbor Harmonie, Mužáci ze Šardic, apod.). Region má 33 kulturních domů a 3 turistická informační centra, které se nacházejí v obcích – Kyjov, Vracov, Ždánice. Turistická informační centra poskytují informace o jednotlivých obcích, tzn. o historii, kulturních památkách, turistických cílech, apod. Dále podávají informace

o dopravě, ubytovacích a restauračních zařízeních a mnoho dalšího. V položce tanec – folklór se nacházejí folklórní soubory od nejmenších až po nejstarší taneční soubory (Slovácký soubor Kyjov, Slovácký soubor Lúčka, Folklórní kroužek Potůček, atd.). Mezi dechovou hudbu patří dechové muziky z daných obcí MAS Kyjovského Slovácka (např. Místříňanka, Mladá muzika ze Šardic, DH Vacenovjáci, atd.). Do lidové hudby se řadí cimbálové muziky, např. CM Červenica, CM Struna, Varmužova cimbálová muzika,...). Spolků týkající se moderního tance či moderní hudby je v regionu podstatně méně oproti tradičním lidovým spolkům. Důvodem je zcela jistě zaměření této oblasti především na tradiční lidovou kulturu. Rodiče obvykle vedou své děti k tradičním zvykům a obyčejům a snaží se jim předávat tyto tradice. V regionu je 14 muzeí a galerií, které pořádají různé výstavy týkající se tradiční lidové kultury ve smyslu ukázky tradičních řemesel, výrobků, lidových oděvů, apod. Nejmenší zastoupení mají divadelní spolky, opět z důvodu kladení důrazu spíše na tradiční lidovou kulturu ve smyslu lidové hudby, tance, zpěvu, atd.

Obrázek 7 Rozdělení místních spolků a organizací podle oboru činnosti (webové stránky; vlastní zpracování)

5 PODPORA TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO

Z předchozích vyhodnocených analýz vyplývá, že region je bohatý na kulturní tradice, zvyky a obyčeje v jednotlivých obcích. Kultura je nedílnou součástí života místních občanů a je úzce spjatá s cestovním ruchem nebo i s regionálním rozvojem celého území. V této kapitole budou shrnuty výsledky výzkumu týkající se tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu mezi několika zvolenými zástupci veřejného, občanského i podnikatelského sektoru na území MAS Kyjovské Slovácko.

5.1 Výběr respondentů

Jak již bylo dříve zmíněno, aktéři kultury jsou klíčovým prvkem kultury a značným podílem přispívají k rozvoji kultury na daném území. Cílem této kapitoly je zhodnotit spolupráci mezi vybranými aktéry a samotnou podporu tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu z pohledu těchto aktérů kultury. Zkoumanou oblastí je MAS Kyjovské Slovácko. Za výběrový soubor byli vybráni zástupci jednotlivých typů organizací, kteří se aktivně podílejí na rozvoji kulturního dění v jednotlivých obcích. Respondenti byli zvoleni cíleně za účelem získání přesnějších a reálnějších dat. Dále byli respondenti vybíráni dle různých hledisek – podle počtu obyvatel (velikosti obcí), z hlediska cestovního ruchu a jeho využití, z pohledu zachování kulturních tradic, z pohledu cestovního ruchu, z pohledu udržení místní kulturní identity (pospolitosti) a z pohledu zvýšení sociální koheze (soudržnosti). Avšak z časových důvodů a náročnosti nebylo možné sesbírat informace od všech obcí a aktérů kultury v regionu, z tohoto důvodu musel být vybrán pouze reprezentativní vzorek pro výzkum této oblasti. Bylo osloveno celkem 13 respondentů z jednotlivých obcí v regionu. Všech 13 aktérů odpovědělo kladně a podíleli se na semistrukturovaném rozhovoru.

5.2 Výzkumné šetření formou řízeného rozhovoru

Byla zvolena metoda semistrukturovaného rozhovoru, která spadá do metod mé práce. Řízený rozhovor byl vždy uskutečněn po předchozí telefonické domluvě s daným respondentem. Přínos realizovaných rozhovorů vidím bezesporu v možnosti získání většího množství informací i mimo položené otázky, dále v osobním pohledu respondentů na tuto problematiku a mnoho dalšího.

Semistrukturovaný rozhovor byl zpracován pro čtyři kategorie aktérů kultury – představitele MAS Kyjovského Slovácka a vybraných tří mikroregionů, starostové obcí, aktéři tradiční lidové kultury a v neposlední řadě pro restaurace a další gastronomická a restaurační zařízení. Každá kategorie měla stanovené své vlastní otázky, které se obecně týkaly pořádání kulturních akcí, aktérů kultury, propagace, financování, apod. Představitelům MAS Kyjovského Slovácka a vybraným třem mikroregionům bylo položeno 13 otázek, starostům obcí bylo také položeno 13 otázek. Rozhovor pro aktéry tradiční lidové kultury obsahoval 8 otázek a rozhovor pro restaurace a další gastronomická a restaurační zařízení zahrnoval pouze tři otázky. Všechny otázky byly koncipovány jako otevřené a respondenti na ně mohli odpovídat bez omezení. Celý semistrukturovaný rozhovor obvykle trval okolo 30 - 45 minut. Většina respondentů si nepřeje uvádět rozhovory ve zvukové podobě.

5.3 Vyhodnocení výzkumu

Jednotlivé rozhovory respondentů byly postupně zaznamenány a následně souhrnně vyhodnoceny. Jak jsem již výše zmiňovala, rozhovory byly rozděleny do čtyř kategorií a každá kategorie měla své vlastní otázky. Tzn., že z každého vybraného mikroregionu byla následně určena vždy jedna obec. V dané obci byl realizován rozhovor se starostou obce, poté s vybraným místním spolkem a s restauračním zařízením.

Představitelé MAS Kyjovské Slovácko a vybraných tří mikroregionů

Do této kategorie byli vybráni čtyři respondenti – MAS Kyjovské Slovácko, mikroregion Babí Lom, mikroregion Nový Dvůr a mikroregion Hovoransko.

Otázka č. 1: Pořádání kulturních akcí tradiční lidové kultury

Všichni dotazovaní aktéři se shodli, že je složité odpovídat v oblasti tradiční lidové kultury a samotného folklóru za celý jednotlivý mikroregion. Jelikož každá obec k tomu přistupuje odlišně. Všichni starostové daných obcí si ale uvědomují, že tradice mají obrovský význam pro celý region. Mikroregion Hovoransko nepořádá žádné společné akce a žádným způsobem zde spolu obce nespolupracují. Mikroregiony Babí Lom a Nový Dvůr pořádají maximálně tři společné akce za rok. Trend pořádaných akcí se mění v jednotlivých letech, v současné době se zvyšuje počet pořádaných akcí. Tradiční lidové akce přetrvávají, protože jsou obvykle spojovány s liturgickým kalendářem – fašaňky, velikonoce, apod. Všichni respondenti také sdílejí stejný názor v tom, že v posledních letech nedochází k úbytku tradičních lidových akcí v regionu. Dále konstatovali, že dochází k rozvíjení nových kulturních akcí

za poslední tři roky – např. cyklistické akce, které jsou spojeny s novým životním stylem. Zásadní vliv na zvyšování pořádaných akcí mají především udržovatelé, kteří tyto tradice posunují dál a předávají je dalším generacím. Na druhou stranu u sociální soudržnosti hraje důležitý fakt to, že mladí lidé odcházejí z venkova do větších měst po dostudování škol. Zástupce MAS Kyjovského Slovácka uvedl: „*Negativní dopad na to může mít i stárnoucí generace, která je pohodlnější a nemá příliš velkou energii a invenci. Zánik škol nemá nějaký velký vliv na uvedené trendy, avšak samotné děti cítí soudržnost k danému místu, kde bydlí.*“

Otázka č. 2: Návštěvnost akcí tradiční lidové kultury

Největší návštěvnost mají známé a zaběhnuté akce – např. hody, vinobraní, otevřené sklepy, apod. Největší akcí regionu je Slovácký rok, zde roste počet návštěvníků i počet krojovaných. V posledních letech přibývají i akce spojené s vinařskou turistikou – zarážení hory, košty vín, atd. Dochází k nárůstu návštěvníků i u adventních a vánočních akcí – vánoční koncerty, vánoční jarmarky a trhy, apod. Naopak na Kyjovsku se nedaří akcím spojených s tradičními řemesly. Návštěvnost také obecně klesá v kinech, divadlech, atd. Lidé jsou čím dál více pohodlnější a jsou také přesyceni velkým počtem pořádaných akcí.

Otázka 3: Zapojení dětí a mládeže do pořádání akcí tradiční lidové kultury

Respondenti se shodli, že děti a mládež jsou zapojeni do organizace, přípravy vystoupení na pořádaných akcích tradiční lidové kultury. Děti jsou zapojeny do těchto akcí už od mateřské školky, pořádají se různá vystoupení dětí v krojích pro rodiče, krojové plesy pro děti, atd. Dále se děti a mládež zapojují přes základní školy, různé folklórní soubory a spolky. Zástupce mikroregionu Nový Dvůr uvedl: „*Je opravdu důležité, aby se děti a mládež zapojovali do těchto akcí už od malička z důvodu vytvoření kladného vztahu k tradicím a samotnému folklóru.*“ Záleží i na vedení a přístupu, jakým způsobem člověk daný kroužek vede a jestli to děti baví a chtějí do kroužku chodit. I samotní rodiče dětí musí být aktivní a mít zájem vést svoje děti k tradicím.

Otázka 4: Vznik nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře

„*Zcela jistě dochází ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře. V obcích vznikají nové dechové hudby, cimbálové muziky, apod. Lidová kultura se vrací zpět do podvědomí mladých lidí a začínají mít o tuto oblast mnohem větší zájem.*“ (zástupce mikroregionu Babí Lom) Více mládeže se účastní krojovaných plesů nebo i větší počet chodí v krojích

na hody, atd. K podpoře nově vzniklých souborů obce volí především finanční nástroje, propagují tyto soubory, apod. Pro obce je také velmi důležitá soudržnost lidí. Pokud se děti, mládež, dospělí a senioři setkávají aktivně v obcích, tak to přispívá k bohatému dění v obci.

Otázka 5: Účast folklórních souborů mimo území MAS

Dochází k účasti folklórních souborů mimo území MAS na akcích pořádaných obcemi zapojenými do MAS Kyjovské Slovácko. „*Je to především díky různým projektům – projekty přeshraniční spolupráce nebo v rámci ČR si obce sami navážou mezi sebou kontakty a poté se začnou navštěvovat.*“ (zástupce MAS Kyjovského Slovácka) MAS Kyjovské Slovácko se několikrát zúčastnilo akcí na Slovensku, v Polsku a i v zahraničí s vystoupeními folklórních souborů. Jednotlivé projekty se vzájemně propojují, také partneři a zájmové skupiny.

Otázka 6: Spolupráce obcí v MAS, popř. i mimo území MAS při organizaci akcí tradiční lidové kultury

Spolupráce obcí se začíná v současné době zlepšovat. Začínají se probouzet i jednotlivé mikroregiony. V jednotlivých mikroregionech začínají obce pořádat společné akce, např. folklórní festivaly. Samozřejmě všechno závisí na starostech daných obcí a je potřeba se v pořádání akcí spojit, aby se obce i pořádané akce zviditelnily. „*Akce místního významu a rozsahu jsou také důležité, ale v rámci cestovního ruchu je vždy mnohem lepší dělat danou aktivitu na větším území.*“ (zástupce mikroregionu Hovoransko) MAS Kyjovské Slovácko spojuje mikroregiony, pořádá pro ně různé semináře, pomáhá s organizací Slováckého roku, zapojuje je i do okolních MAS, pomáhá i s propagací akcí nebo při nalezení partnera, apod.

Otázka 7: Klíčoví aktéři tradiční lidové kultury

„*Je to spousta lidí, kteří svým uměním a vahou své osobnosti, zkušenostmi a svým osobním příkladem dokáží lidi namotivovat, ale také zmobilizovat a probudit je z jejich letargie.*“ (zástupce mikroregionu Babí Lom) Tradiční aktéři jsou např. členové souborů, muzikanti, zpěváci, farnosti, různé zájmové skupiny (cimbálové muziky, divadelní soubory, dechové soubory,...), neziskové organizace, atd., kteří mají ve svém programu kulturu. „*Nemyslím si, že je zde úplně někdo takový klíčový aktér, kdo by byl garantem toho, že se tady něco děje a organizoval by a řídil by to tady všechno.*“ (zástupce mikroregionu Nový Dvůr) Je to individuální a každá obec a každá skupina se na tom určitou měrou podílí. Např. Slovácký soubor v Kyjově je pořadatelem většiny folklórních akcí a má přesahy i do dalších obcí. Záleží to na místních lidech a jejich iniciativách, dále na spolcích a jednotlivcích, kteří to iniciují, a kteří nějakým způsobem ostatní motivují.

Otázka 8: Externí financování akcí

Obce se snaží využívat dotací i na podporu svých akcí, avšak na folklór to obvykle nejde. Dále se snaží využívat dotací i na investiční akce, např. z visegrádského fondu, apod., které jsou spojeny s místní tradiční lidovou kulturou nebo také v rámci mezinárodní spolupráce. „*Na místní lidovou kulturu nejsou momentálně peníze v evropských fondech, málo peněz je i v národních dotačních zdrojích, část peněz je na Ministerstvu kultury nebo na kraji, ale to je spíše na měkké akce.*“ (zástupce MAS Kyjovského Slovácka) V současné době jsou peníze na přeshraničních projektech, na česko-rakouském a česko-slovenském. Obcím také finančně pomáhají místní podnikatelé, kteří jsou ochotni finančně pomoci.

Otázka 9: Propagace tradiční lidové kultury

Propagace tradiční lidové kultury je na slušné úrovni. Z hlediska propagace akcí tradiční lidové kultury v regionu funguje velice dobře publikace KAM v Kyjovsku, kde jsou uvedeny všechny akce za celý rok z celého regionu. Dále jsou velmi účinné sociální sítě. V dnešní době si člověk najde všechny pořádané akce na internetu. Zveřejňují se zdarma i reklamy na kabelových televizích, probíhá hlášení akcí v místním rozhlase, propagace na stránkách obce, různé pozvánky v rádiích, atd. Naopak vylepování plakátů nemá už příliš velký význam. „*Jako opatření by byla dobrá větší koordinace těchto aktivit. Jelikož se někdy stane, že dvě nebo tři zajímavé akce jsou pořádány v jednom termínu a každá obec to tak má zabudované ve svém ročním plánu a nechce to nějak měnit.*“ (zástupce mikroregionu Nový Dvůr)

Otázka 10: Podpora tradiční lidové kultury ze strany MAS, popř. mikroregionů

MAS Kyjovské Slovácko podporuje tradiční lidovou kulturu, ale v současné době nejsou vyhrazeny žádné finanční prostředky na podporu cestovního ruchu nebo na tradiční lidovou kulturu. MAS Kyjovské Slovácko by si chtělo do budoucna sama vytvořit nadační fond, kde by se shromažďovaly finanční prostředky od podnikatelů a poté by se přerozdělovaly i do oblastí tradiční lidové kultury na projekty, na které by nebylo možné za normálních okolností dosáhnout. „*Chce to neustále a cíleně se bavit i ve školách o tom, že místní lidová kultura je něco cenného a školy by na to měly apelovat, např. aby se v regionálních učebnicích objevila hodnota kroje, lidové písně, tance. Měla by být k tomu větší osvěta, klást větší důraz na identitu a na zdravý patriotismus, dále na výchovu k řemeslům a tradičním profesím, atd.*“ (zástupce MAS Kyjovského Slovácka) Z hlediska mikroregionů není podpora velmi účinná, jelikož oni sami nepořádají mnoho akcí. Na druhou stranu mikroregiony tvrdí,

že jednotlivé obce v mikroregionech jsou sami o sobě hodně aktivní, takže nepotřebují velkou podporu.

Otázka 11: Problémy kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře

Problémů kulturního cestovního ruchu vztahující se k tradiční lidové kultuře je celá řada např. nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení, malá spolupráce mezi mikroregiony při pořádání kulturních akcí, nedostatečná finanční podpora ze strany státu a především ze strany Ministerstva kultury a dalších organizací, apod. Záleží samozřejmě na každé obci, jak se k danému problému postaví. Obec a její starosta musí mít zájem na rozvíjení kulturního cestovního ruchu, snažit se propagovat pořádané akce v jeho obci, spolupracovat i s místními aktéry tradiční lidové kultury a s různými podnikateli. Dále musí zajistit dostatečné prostory pro návštěvníky, dopravu a dostatek parkovacích míst, apod.

Otázka 12: Podpora kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře ze strany obcí na území MAS, popř. mikroregionů

V současné době neexistuje zákon o cestovním ruchu, ale připravuje se, že by obce měly nějaké procento ze svého rozpočtu dávat na podporu a rozvoj cestovního ruchu. „Nyní obce podporují cestovní ruch opravdu nahodile, např. pokud je požádá spolek nebo nějaká organizace, tak je finančně podpoří, pronajmou jim nějaký prostor výhodně na zkoušení, nakoupí hudební nástroje, apod.“ (zástupce mikroregionu Babí Lom) Žádný inovativní způsob propagace nebyl doposud zaznamenán z pohledu MAS Kyjovského Slovácka. Obvykle se akce propagují prostřednictvím sociálních sítí, větší akce se dostanou do rádia Jih, do regionálních médií. Na obcích se akce vyhlásí místním rozhlasem, v kabelových televizích nebo se vyvěsí na webové stránky.

Otázka 13: Podpora tradiční lidové kultury a kulturního cestovního ruchu ze strany kraje, Ministerstva kultury ČR a dalších organizací

„Ze strany Ministerstva kultury ČR se projekty většinou vážou na nějaké významné výročí nebo akce musí mít nadregionální dopad, tudíž projekty malých obcí nebo regionů se zde vůbec nezohledňují. Takže zde není tolik možností čerpání dotací. Nyní Ministerstvo vytvořilo nový operační program na podporu nových turistických destinací, ale na to opět nedosáhl téměř nikdo.“ (zástupce MAS Kyjovského Slovácka) MAS Kyjovské Slovácko založilo novou turistickou destinaci Slovácko, ale jedinou podporu dostalo od Jihomoravského kraje na zřízení managementu a nastavení cílů. Blíže v čerpání dotací je Jihomoravský kraj, kde se někdy objeví vhodné dotační tituly a čerpají z nich. S Národním

ústavem lidové kultury ve Strážnici v žádné míře nespolupracují. CzechTourism prochází nyní velkými změnami, avšak nemá žádnou velkou vizi ani představu o tom, jak by cestovní ruch mohl vypadat a jak by mohl využít potenciálu místní lidové kultury. Strukturální fondy EU nyní také nemají žádnou podporu turistiky ani žádných záležitostí rozvoje lidové kultury, tradic, atd. Podpora je opravdu v rukou obcí a podnikatelů, kteří akce sponzorují. Existuje daleko více možností podpory, než se ve skutečnosti využívá.

Starostové obcí

Tato kategorie obsahuje tři starosty obcí MAS Kyjovské Slovácko – starosta města Kyjov, starosta obce Svatobořice-Mistřín a starostka obce Šardice.

Otázka 1: Pořádání kulturních akcí tradiční lidové kultury

Trendy v počtu a struktuře pořádaných akcí tradiční lidové kultury jsou spíše ustálené v daných obcích. Obce se snaží udržovat kulturní tradice a předávat je z generace na generaci. Lidé si navzájem pomáhají a spolupracují při pořádání kulturních akcí. Lidé jsou velmi aktivní v obcích, vyskytuje se zde velké množství spolků a organizací. Základní školy se aktivně zapojují do akcí tradiční lidové kultury a pořádají různá vystoupení dětí a mládeže. K zániku základních škol na daném území nedochází. V obcích dochází spíše k rozvoji nových moderních akcí, které se netýkají tradiční lidové kultury, např. pohádkový les, atd.

Otázka 2: Návštěvnost akcí tradiční lidové kultury

Respondenti se shodli, že v regionu nedochází k poklesu počtu návštěvníků za poslední tři roky. V Kyjově je nejnavštěvovanější akcí Slovácký rok, který je pořádán jednou za čtyři roky. Průměrný počet návštěvníků v posledních letech byl přibližně 40 tisíc. Každým rokem zde návštěvnost roste, jak v počtu návštěvníků, tak i z pohledu počtu krojovaných. Velkou návštěvnost mají také tradiční hody, degustace vín, dožínky, apod.

Otázka 3: Klíčové akce tradiční lidové kultury

V Kyjově je za klíčovou akci považován Slovácký rok. Jedná se o akci nadregionálního významu a na tuto akci přijíždí tisíce návštěvníků. V ostatních obcích jsou za klíčové akce pokládány tradiční hody, poté akce spojené s vinařstvím (ochutnávky a degustace vín), akce spojené s Vánocemi (různé vánoční koncerty, zpívání u vánočního stromu).

Otázka 4: Zapojení dětí a mládeže do pořádání akcí tradiční lidové kultury

Děti a mládež se zapojují aktivně do přípravy a organizace vystoupení na akcích tradiční lidové kultury. Už od malička se obce snaží zapojovat děti do akcí tradiční lidové kultury, ať už v mateřské školce nebo dále na základní škole. Děti jsou přímými aktéry konaných akcí. Podílejí se na různých vystoupeních a účastní se různých kulturních akcí. Děti jsou organizované ve folklórních souborech. Každá obec disponuje minimálně dvěma folklórními soubory. Dětem se věnují i starší vrstevníci a učí je tradičním zvykům, písním, tancům.

Otázka 5: Vznik nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře

V obcích dochází ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře. Vznikají nové cimbálové muziky, pěvecká uskupení, dechové soubory, které se většinou rekrutují ze členů dětských folklórních uskupení nebo se zakládají zcela nové dětské folklórní uskupení. Co se týká nástrojů k podpoře těchto nově vzniklých souborů, lze žádat o finanční podporu z rozpočtu obce v rámci příslušného dotačního programu na podporu kultury, dále za snížené nájemné soubory využívají obecní prostory ke zkouškám, apod.

Otázka 6: Účast folklórních souborů mimo území MAS

Ke zvyšování účasti folklórních souborů dochází v obcích regionu, jak z okolních obcí, tak i mimo území. „Tyto soubory se účastní různých soutěžních přehlídek, jsou zváni na různé kulturní akce a oni zvou na oplátku soubory obcí v regionu k nim na tyto akce.“ (starosta obce Svatobořice-Mistřín) Vzájemně se tyto soubory navštěvují a spolupracují na velmi dobré úrovni, např. soubory ze Slovenska, soubory z Podluží, atd.

Otázka 7: Spolupráce s aktéry tradiční lidové kultury

S aktéry tradiční lidové kultury obce spolupracují opravdu velmi dobře. Samotní aktéři se podílí na realizování akcí, které podporuje obec (např. sponzoring). Obce umožňují po domluvě používat i jejich zařízení např. kulturní dům, atd. Respondenti nevidí žádné problémy ve spolupráci s aktéry, vždy se snaží mezi sebou domluvit a vyjít vstříc obou zúčastněným stranám. „V rámci hodnocení žádostí o dotace se bere vždy ohled na to, jak se žádající organizace zapojují do akcí pořádaných obcí, dále jejich ochota ke spolupráci, a další.“ (starosta města Kyjov)

Otázka 8: Externí financování akcí

„Dle zkušeností jsou možnosti finanční podpory z jiných než obecních zdrojů značně omezené, viz dotace z Ministerstva kultury. V rámci dotací z kraje je situace obdobná,

protože většinou není žádný dotační titul na podporu tradiční lidové kultury, případně je výše možnosti čerpání značně omezena.“ (starostka obce Šardice) Na druhou stranu folklórní festivaly, které jsou pravidelně pořádány, tak zde se žádají dotace od Jihomoravského kraje nebo dotace z přeshraniční spolupráce. Akce tradiční lidové kultury také finančně podporují stálí podnikatelé.

Otázka 9: Propagace tradiční lidové kultury

V obcích je účinná především cílená propagace – web, sociální sítě, kalendář akcí, přehled akcí – Co se u nás děje, tisk, KAM, atd. Závisí také na sdělení lidí mezi sebou a především na zájmu lidí se dané akce zúčastnit. Naopak je zde slabá koordinace akcí v regionu. Je zde pořádáno ve stejný termín několik akcí, a tím dochází k rozmělnění počtu návštěvníků do jednotlivých akcí. Bylo by tedy zapotřebí na tomto stavu do budoucna zapracovat a zlepšit tento stav. Dále chybí propojení s mikroregionem, tzn. zlepšení vztahu mezi obcemi v mikroregionu i mimo něj.

Otázka 10: Podpora tradiční lidové kultury a kulturního cestovního ruchu ze strany kraje, Ministerstva kultury ČR a dalších organizací

Dle předchozích zkušeností obcí je finanční podpora značně omezená z Ministerstva kultury. Co se týká kraje, zde je situace podobná, jelikož neexistuje žádný dotační titul na podporu tradiční lidové kultury nebo je také omezená i výše možnosti čerpání této dotace. *„Jihomoravský kraj je avšak ochotný poskytnout určitou částku na podporu, ale je to opravdu velmi složité. Czech Tourism nepřispívá přímou částkou, ale láká návštěvníky ve svých spotech a šotech, které rozesílá v rámci své sítě do celého světa.*“ (starosta obce Svatobořice-Mistřín) NÚLK ve Strážnici neposkytuje žádnou finanční podporu a obce s ním v žádné míře nespolupracují. MAS Kyjovské Slovácko podporuje tradiční lidovou kulturu a má své dotační tituly, o které lze zažádat. Obce v rámci daného mikroregionu příliš nespolupracují, mikroregion avšak podporuje společně pořádané kulturní akce. V současné době je opravdu těžké získat finanční zdroje na tradiční lidovou kulturu.

Otázka 11: Obnova prvku tradiční nemotné lidové kultury

Je možné obnovit nějaký prvek tradiční nemotné lidové kultury, který již zanikl. Např. obnovení tradičních akcí a výročních obyčejů, případně tanců. *„Dalo by se to realizovat ve spolupráci s folklórními uskupeními. Využity by byly staré zpěvníky a kroniky, které by se získali od pamětníků, které by obcím poskytly důležité informace k této problematice.*“ (starosta města Kyjov)

Otázka 12: Problémy kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře

Za zásadní problém týkající se kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře je považována absence možnosti koordinovat akce v regionu, tzn. ve stejný termín několik akcí – rozmělnění počtu návštěvníků jednotlivých akcí. „*Bylo by vhodné vytvořit další turistické cíle ve vztahu k lidové kultuře - např. vybudování stálé expozice krojů celého Kyjovska.*“ (starosta města Kyjov) Další problémem je také nedostatek ubytovacích zařízení v daných obcích.

Otázka 13: Podpora kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře

Na jednotlivé kulturní akce obce vyčleňují finanční prostředky přímo z rozpočtu. Subjekty, které se podílejí na udržování tradic, mají také možnost žádat a čerpat peníze z příslušného dotačního programu. Oblast kultury nabízí široké spektrum akcí, kde si každý návštěvník vybere. V regionu se především jedná o akce místního a regionálního významu. „*Některé akce mají potenciál přilákat návštěvníky i ze vzdálenějších oblastí, popř. ze zahraničí, anebo mohou pomoci dále rozvíjet marketingový mechanismus. Také velmi záleží na kvalitě a atraktivitě programu a doplňkových aktivitách.*“ (starostka obce Šardice) MAS Kyjovské Slovácko sehrává značnou roli v oblasti podpory tradiční lidové kultury, jelikož se snaží podporovat dané akce a aktéry tradiční lidové kultury. Co se týká mikroregionů, tak by bylo vhodné mikroregiony více propojit mezi sebou i spolupracovat více na pořádání a organizaci akcí za účelem většího počtu návštěvníků. Czech Tourism nehraje žádnou zásadní roli v podpoře kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře.

Aktéři tradiční lidové kultury

Do této kategorie spadají tři spolky zabývající se tradiční lidovou kulturou – Slovácký soubor Kyjov, DH Mistříňanka a CM Denica.

Otázka 1: Oblasti tradiční lidové kultury

Slovácký soubor Kyjov působí v oblasti zvyklostních akcí – organizuje tradiční akce během celého roku (fašaňk, velikonoce, dožínky, hody,...). Druhou částí působnosti jsou pódiová vystoupení souboru a jeho složek na různorodých akcích a festivalech v ČR i po celém světě. DH Mistříňanka se angažuje především v tradiční dechové lidové hudbě. Na svých vystoupeních prezentuje nejenom klasickou lidovou hudbu, ale je schopna přednést i moderní a vážnou hudbu. CM Denica se podílí na organizaci zvyklostních akcí – tradiční akce během

roku (velikonoce, fašaňk, hody, atd.). CM Denica vystupuje pravidelně i samostatně na vlastních vystoupeních nebo při nejrůznějších společenských a kulturních příležitostech.

Otázka 2: Nejnavštěvovanější akce tradiční lidové kultury

Mezi nejúspěšnější akce Slováckého souboru Kyjov patří jednoznačně Slovácký rok, na jehož pořádání se podílí. Z každoročních akcí jsou nejnavštěvovanější tradiční Martinské hody. Nejnavštěvovanější akce DH Mistříňanky byly její výroční koncerty z důvodu oblíbenosti kapely a také zájmu o jejich písničky. Nejúspěšnější akcí z hlediska návštěvnosti CM Denice byla např. tradiční fašaňková obchůzka. Dále akce „Dáme kroj“, kdy si na sebe lidé berou kroj i mimo vystoupení nebo folklórní svátky. „*Tato akce se snaží navázat na dobu, kdy předkové nosili kroje v běžném životě. V prvních letech tato akce neměla velkou účast, avšak v roce 2017 ji začali lidé mnohem více navštěvovat a mají zájem se na ní aktivně podílet.*“ (zástupce CM Denica)

Otázka 3: Návštěvnost akcí tradiční lidové kultury

Návštěvnost akcí tradiční lidové kultury se každým rokem zvyšuje. Folklor se stává opět více žádaným mezi mladými lidmi. Soubory prozatím nepřijaly žádná opatření pro zvýšení aktivní účasti dětí a mládeže. Jelikož na akce DH Mistříňanky chodí všechny generace a vždy mají akce plně obsazené. CM Denica aktivně spolupracuje s dětským souborem Šardičánek nebo s CM Červenica. Členové cimbálových muzik se navzájem velmi dobře znají, často společně tyto cimbálové muziky hrají a mívají i společné zkoušky a společné akce.

Otázka 4: Financování akcí tradiční lidové kultury

Činnost Slováckého souboru Kyjov je financována prostřednictvím dotací od města Kyjov, dále z členských příspěvků členů souboru a z honorářů za vystoupení. V posledních třech letech nedošlo k výraznějším změnám z hlediska financování. DH Mistříňance také přispívá ve velké míře obec Svatobořice-Mistřín. Mezi další zdroje financování patří sponzorské dary, popř. prodané vstupné. Činnost CM Denica je financována především z vlastních zdrojů a přispívá i samotná obec Šardice.

Otázka 5: Spolupráce s dalšími aktéry kultury

Všechny soubory spolupracují s ostatními aktéry tradiční lidové kultury při pořádání kulturních akcí. S obcemi mají navázanou dobrou spolupráci a obce se je snaží podporovat v jejich činnosti. Co se týká MAS a samotných mikroregionů, tak s nimi nespolečně pracují obvykle žádným způsobem. S podnikateli spolupracují v rámci sponzorství souborů.

Veřejnost se přímo podílí na pořádaných akcích už svým příchodem. Soubory vidí ve spolupráci s aktéry kultury především přínosy. Dochází k velkému rozmachu folklóru, vznikají nové soubory, objevuje se mnoho lidí v kroji na folklórních akcích. Soubory navštěvuje velký počet návštěvníků a také děti a mládež. Avšak nevýhodu vidí ve velké časové náročnosti. „*V posledních letech je složitější získat finance prostřednictvím sponzorství od podnikatelů, ale v ostatních ohledech nedochází k výraznějším změnám.*“ (zástupce Slováckého souboru Kyjov) V současné době soubory neplánují přijmout žádná opatření týkající se spolupráce s aktéry kultury.

Otázka 6 a 7: Propagace akcí tradiční lidové kultury

Akce tradiční lidové kultury propagují prostřednictvím plakátových výlepů, regionálního rádia, kabelových televizí, uvedením akcí v programových sbornících, a jiných propagačních materiálech. V posledních letech se hodně osvědčila propagace pomocí sociálních sítí (facebook, instagram). Co se týká doporučení nějakého opatření pro ostatní aktéry z hlediska propagace akcí tradiční lidové kultury, tak v poslední době je akcí tradiční lidové kultury čím dál více, proto je třeba se něčím odlišit, ať už způsobem propagace nebo akcí samotnou. „*Je opravdu těžké návštěvníka něčím zaujmout a přilákat ho právě na Vaši akci. Dále také přenést lidovou kulturu do běžného života a nezaměřovat se tolik na jevištní vystoupení.*“ (zástupce DH Mistříňanky)

Otázka 8: Podpora kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře

„*Doporučoval bych užší spolupráci mezi subjekty a jednotlivými soubory a také jejich větší podporu (např. spolupřádání akcí, pomoc při získávání grantů, atd.).*“ (zástupce Slováckého souboru Kyjov) Snažit se vymyslet dotační tituly, které by se vztahovaly na lidovou kulturu i pro menší obce, které nemají dostatek finančních prostředků k financování lidové kultury, aktérů lidové kultury, apod. Nebo podporovat folklórní taneční pro dospělé, folklórní tábor pro děti, atd.

Restaurace a další gastronomická a ubytovací zařízení

Zde byly vybrány tři zařízení – Slovácká galerie vín – Radniční sklep Kyjov, Restaurace, penzion a vinařství U Šťastných a Restaurace Sahara.

Otázka 1: Pořádání akcí tradiční lidové kultury v dané obci

Na pořádání akcí tradiční lidové kultury se podílí tým, že prezentují akce na svých webových stránkách a některé z nich i sponzorují. Samozřejmě záleží na domluvě mezi aktéry tradiční

lidové kultury nebo i na vzájemné spolupráci při pořádání těchto akcí. „*Organizujeme i sami některé akce tradiční lidové kultury nebo zajišťujeme program pro turisty, kteří o folklor, vinařskou turistiku, památky, cykloturistiku mají zájem.*“ (zástupce Slovácké galerie vín) Slovácká galerie vín pořádá pravidelné degustace pro veřejnost, nabízí k prodeji pestrou nabídku sýrů, kyjovské pecáky a patenty, na které obdržela certifikát „Tradiční výrobek Slovácka“. Toto označení znamená kvalitu výrobků, jejich vazbu na vymezené území, tradici výroby a šetrnost k přírodě.

Otázka 2: Návštěvnost akcí a výše obrátu v zařízení

Akce tradiční lidové kultury rozhodně zvyšují návštěvnost v těchto zařízeních. Lidé navštěvují zařízení za účelem ubytování, občerstvení, koupí tradičních domácích výrobků, nebo si domluví degustaci ve vinném sklípku, atd. Vždy, když se v dané obci koná nějaká akce tradiční lidové kultury, tak zařízení mají obvykle plně obsazenou kapacitu a to má také značný pozitivní vliv na výši obrátu daného zařízení.

Otázka 3: Opatření ke zvýšení návštěvnosti, resp. zlepšení propagace místních podnikatelů

Obec by se měla snažit o rozvoj akcí z hlediska možného získání většího počtu návštěvníků a také většího zájmu o samotnou obec ze strany návštěvníků. Na druhou stranu v daných obcích se pořádá velké množství akcí a návštěvník má možnost si vybrat z velké škály kulturních akcí. Každá pořádaná akce je velkým přínosem, jak pro obec, tak i pro místní podnikatele, kteří se na tom nějakým způsobem podílejí.

5.4 Závěr k výzkumnému šetření

V závěru výzkumného šetření je uvedeno celkové shrnutí následujících kategorií a výsledná zjištění v této problematice.

Představitelé MAS Kyjovské Slovácko a vybraných tří mikroregionů

Tradice a obyčejy mají obrovský význam pro region. V současné době se zvyšuje počet pořádaných akcí tradiční lidové kultury, dochází k rozvíjení nových kulturních akcí a také ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře. Největší návštěvnost mají známé a zaběhnuté akce. Také přibývají akce spojené s vinařskou turistikou a dochází k nárůstu návštěvníků i u adventních a vánočních akcí. Na místní lidovou kulturu nejsou momentálně k dispozici příliš velké finanční zdroje. Propagace tradiční lidové kultury je na dobré úrovni. MAS Kyjovské Slovácko podporuje tradiční lidovou kulturu, z hlediska

mikroregionů není podpora velmi účinná. Problémem kulturního cestovního ruchu vztahující se k tradiční lidové kultuře je nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení, malá spolupráce mezi mikroregiony při pořádání kulturních akcí, nedostatečná finanční podpora ze strany státu a především ze strany Ministerstva kultury a dalších organizací, apod.

Starostové obcí

Obce udržují kulturní tradice a předávají je z generace na generaci. V regionu nedochází k poklesu počtu návštěvníků v posledních letech. Nejnavštěvovanější akce jsou tradiční hody, akce spojené s vinařstvím, vánoční a adventní akce, apod. Klíčovou akcí v Kyjově je Slovácký rok. V obcích dochází ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře. A s aktéry tradiční lidové kultury obce spolupracují velmi dobře. Možnosti finanční podpory z jiných než obecních zdrojů jsou značně omezené. Na jednotlivé kulturní akce obce vyčleňují finanční prostředky přímo z rozpočtu. V současné době je opravdu těžké získat finanční zdroje na tradiční lidovou kulturu. V obcích je účinná především cílená propagace. Naopak chybí propojení s mikroregionem při pořádání kulturních akcí. Problémem týkající se kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře je absence možnosti koordinovat akce v regionu, dále nedostatek ubytovacích zařízení v daných obcích.

Aktéři tradiční lidové kultury

Mezi nejúspěšnější a nejnavštěvovanější akce pořádané těmito soubory patří jednoznačně Slovácký rok, dále tradiční hody, výroční koncerty DH Mistříňanky, tradiční fašaňková občůzka, atd. Návštěvnost akcí tradiční lidové kultury se každým rokem zvyšuje. Činnost souborů je financována prostřednictvím finanční podpory od obcí, sponzorských darů, dále z vlastních zdrojů, atd. Soubory spolupracují s ostatními aktéry kultury při pořádání kulturních akcí. Akce tradiční lidové kultury jsou propagovány prostřednictvím plakátů, regionálního rádia, kabelových televizí, sociálních sítí a jiných propagačních materiálů. V poslední době je akcí tradiční lidové kultury čím dál více, proto je velmi důležité se něčím odlišit.

Restaurace a další gastronomická a ubytovací zařízení

Na pořádání akcí tradiční lidové kultury se podílí tím, že prezentují akce na svých webových stránkách, sponzorují dané akce, atd. Akce tradiční lidové kultury zvyšují návštěvnost v těchto zařízeních. Lidé je navštěvují za účelem ubytování, občerstvení, koupě tradičních domácích výrobků, nebo si domluví degustaci ve vinném sklípku, atd. Toto vše má pozitivní vliv na výši obrátu daného zařízení. Každá pořádaná akce je přínosem pro obec i pro místní podnikatele.

6 NÁVRH PROJEKTU NA PODPORU TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY VE VZTAHU K CESTOVNÍMU RUCHU NA ÚZEMÍ MAS KYJOVSKÉ SLOVÁCKO

Návrh projektu na podporu tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko byl vybrán na základě získaných poznatků z praktické části, dále z mého subjektivního názoru a také z velmi dobrých znalostí místního prostředí. V projektu je kladen důraz především na provázanost obcí v mikroregionu a na přeshraniční spolupráci s partnerskými obcemi ze Slovenska.

6.1 Popis projektu

Projekt je zaměřen na realizaci letního folklórního festivalu. Jednalo by se o přehlídku folklórních souborů. Jak již bylo výše zmíněno, projekt vychází z praktické části, ve které bylo zjištěno, že z hlediska pořádání kulturních akcí se jeví měsíc srpen jako podprůměrný. Dále se dle předchozího výzkumu ukázalo, že chybí dostatečná provázanost obcí v mikroregionu vztahující se k pořádání kulturních akcí. Návrh projektu byl konzultován s hlavními organizátory podobných kulturních akcí (finanční stránka – Hana Kopřivová a celková organizace projektu – Lenka Cápková; zástupkyně folklórního sdružení Šardičan). Projekt je určen pro všechny členské obce mikroregionu, ostatní obce v regionu a také pro partnerské obce na Slovensku. V návaznosti na vzájemnou spolupráci mezi mikroregionem Hovoransko a SR, se i folklórní soubory z mikroregionu Hovoransko zúčastní předem sjednané kulturní akce na Slovensku. Z toho vyplývá, že související náklady na dopravu si bude financovat každý z vlastních zdrojů.

Dvoudenní folklórní festival by se pořádal v průběhu srpna, kdy je na území MAS Kyjovského Slovácka zaznamenáno nejméně akcí za celý rok. Festival by se tedy konal od pátku do soboty v některém srpnovém víkendu. Místem pro konání festivalu je stanovena obec Šardice, přesněji přírodní areál za starou školou. Vystupovaly by zde folklórní soubory z obcí mikroregionu Hovoransko v doprovodu s CM a také soubory ze Slovenska. Uskutečnila by se zde i ukázka souborů z okolních obcí a byla by zde připravená na každý večer i taneční zábava. Hlavním organizátorem letního folklórního festivalu by bylo především folklórní sdružení Šardičan spolu s obcí Šardice, ale také v menší míře ve spolupráci s ostatními obcemi mikroregionu Hovoransko. Byl by zde vyhrazen prostor i pro dobrovolnou pomoc občanů mikroregionu.

Způsob realizace projektu:

- zajištění financí
- zajištění místa a oslovení obce (pronájem místa zdarma od obce Šardice, zajištění setů na sezení, propůjčení stanů)
- zajištění i „mokrý varianty“ konání festivalu
- určení odpovědných osob/organizátorů
- oslovení účinkujících a zajištění občerstvení a šaten
- oslovení místních spolků na podílení se na organizaci festivalu
- oslovení vhodné moderátorky
- výběr a oslovení vhodné kapely a cimbálové muziky (zajištění občerstvení a aparatury)
- stanovení programu
- zajištění sponzorů a stanovení přiměřené ceny vstupného
- zajištění doprovodných služeb pro návštěvníky (nabídka regionálních produktů)
- poskytnutí upomínkových a propagačních předmětů pro účinkující od OÚ Šardice
- kvalitní propagace a reklama
- realizace

Folklórní festival má významný budoucí potenciál pro rozvoj cestovního ruchu na tomto území. Na začátku by se spíše jednalo o místní festival, ale postupem času by mohlo dojít k dalšímu rozšíření festivalu v rámci získání většího počtu návštěvníků a oblíbenosti místních tradic a obyčejů. Inovativní charakter festivalu by se zakládal na účasti zvolených partnerských obcí ze Slovenska, dále v ochutnávce a prodeji regionálních produktů ve formě vín od místních vinařů, domácích koláčků, perníčků, sýrů, medu, bramborových placek s povidly a mákem.

6.2 Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je podpora a propagace folklóru ve vztahu k cestovnímu ruchu. Projekt tedy podporuje kulturně-poznávací cestovní ruch a je zaměřen na spojení folklórní akce v mikroregionu Hovoransko s přilákáním většího počtu návštěvníků během letních prázdnin do regionu. Další úlohou projektu je poukázat na lidové kroje, tradiční hudbu a tanec, lidovou kulturu daného regionu, na tradice a obyčejy a typickou gastronomii související s regionálními produkty. Je zde také snaha rozšířit nabídku kulturních aktivit

a tím i oslovit širší cílovou skupinu. Projekt má dále za úkol podpořit místní folklórní soubory a spolky a také vzájemnou spolupráci mezi jednotlivými aktéry. Důležité je i navázání pevnější spolupráce s partnerskými obcemi ze Slovenska, které zde budou mít také své zastoupení a zlepšit provázanost obcí v daném mikroregionu.

6.3 Cílové skupiny projektu

Cílovou skupinou projektu jsou všechny věkové kategorie. Projekt je uskutečněn na základě vzájemné spolupráce určených aktérů a koordinace jednotlivých aktivit. Dotčeným aktérem je obec Šardice, folklórní soubor Šardičan, ostatní obce mikroregionu Hovoransko, zástupci podnikatelského a neziskového sektoru a v neposlední řadě veřejnost. Pro projekt byl zvolen vhodný prostor v přírodním areálu za starou školou v obci Šardice.

6.4 Zdůvodnění přínosu projektu

Přínosem projektu bude vytvoření větší provázanosti obcí v mikroregionu, dále navázání nových kontaktů a spolupráce mezi partnerskými obcemi ze Slovenska. Získání nových zkušeností a poznatků z organizace a spolupráce při pořádání větších kulturních akcí a také rozvoj cestovního ruchu v rámci celého regionu. Dalším přínosem bude zachování kulturních tradic a obyčejů, představení různorodých lidových krojů, tradičních tanců a hudby, dále lidové kultury a tradiční místní kuchyně, a mnoho dalšího.

6.5 Časový harmonogram projektu

Časový harmonogram se vztahuje na jednotlivé etapy projektu, na jeho přípravu a v závěru na samotnou realizaci. V přípravné fázi je vytvořena projektová skupina, která má za úkol zpracování celkové detailní dokumentace. Tato fáze bude trvat zhruba půl roku, samozřejmě záleží na náročnosti daného projektu. Časový harmonogram bude vytvořen současně s tvorbou plánu projektu.

Program festivalu

Jak již bylo výše zmíněno, cílem festivalu je návštěvníkům ukázat tradice a obyčeje, typické lidové kroje, tradiční hudbu a tanec, a mnoho dalšího. Festival by se uskutečnil od pátku od večerních hodin do časných ranních hodin v neděli. Vystoupily by zde folklórní soubory z mikroregionu Hovoransko a ze Slovenska, proběhla by i ukázka některých folklórních souborů z okolí regionu. Účinkující by předvedli jejich tradiční taneční, hudební a pěvecké

umění. A s tím by souviselo i představení jejich tradičních lidových krojů. Zpestřením festivalu by byly vybrané dětské folklórní soubory. K dispozici pro účinkující by bylo občerstvení na stolech a pramenitá voda. Návštěvníci by si také mohli zakoupit koláče, perníčky, sýry, bramborové placky s povidly a mákem nebo degustaci vín od místních vinařů.

PÁTEK:

V pátek večer od 20 hod. bude připravena beseda u cimbálu – CM Kollárovcí.

SOBOTA:

Zahájení festivalu ve 14 hod., kde starostka obce Šardice představí a přivítá všechny folklórní soubory. Postupně vystoupí 6 folklórních souborů z mikroregionu Hovoransko a z okolí Kyjovska. Jako host se představí folklórní soubor Lúčnica z Bratislavy. Folklórní soubory bude doprovázet CM Denica ze Šardic. Celé odpoledne bude moderovat Veronika Holerová z rádia Jih. Večer k poslechu a tanci hraje dechová hudba Ištiváci ze Šardic.

V programu vystoupí:

- **Dětské folklórní soubory:** Šardičánek, Potůček z Hovorán a Pomněnka z Čejče
- **Ostatní folklórní soubory:** Slovácký krúžek Šardičan, Slovácký soubor Lúčka ze Svatobořic-Mistřína, Slovácký soubor Kyjov, Umělecký soubor Lúčnica z Bratislavy.

Akce se koná za každého počasí. Za nepříznivého počasí by se akce konala v Obecní hale U Orla v Šardicích, která se nachází ihned vedle přírodního areálu za starou školou.

6.6 Financování projektu

Festival je brán spíše jako zájmová aktivita, tudíž nelze očekávat příliš velkou ekonomickou návratnost. V Šardicích a v blízkém okolí by se zvýšila poptávka po ubytování a stravování. Při realizaci projektu je tedy třeba brát ohled na finanční možnosti cílových skupin, tzn., do jaké míry jsou ochotni a schopni financovat lidovou kulturu. Dopad projektu bude zacílen na všechny obce v mikroregionu Hovoransko a ony samy se na něm budou do jisté míry také podílet. Do budoucna by bylo možné čerpat z dotací přeshraniční spolupráce nebo z dotací Jihomoravského kraje při splnění určitých podmínek.

V tabulce č. 5 je uvedeno vstupné festivalu. Vstupné by bylo možné zakoupit v předprodeji na OÚ v mikroregionu Hovoransko nebo na místě na pokladně festivalu v Šardicích.

Tabulka 5 Vstupné na festival (vlastní zpracování)

Vstupné	Cena vstupného v Kč
Předprodej - dvoudenní vstupné	450 Kč
Prodej na místě - dvoudenní vstupné	550 Kč
Prodej na místě - pátek	350 Kč
Prodej na místě - sobota	350 Kč
*ZTP + doprovod (1 osoba) a děti do 6 let	Zdarma

Následně je zde vyobrazen návrh nákladů, který souvisí s organizací tohoto projektu. Tabulky příjmů a výdajů projektu a s tím související i tabulka vstupného na festival (viz č. 5, 6 a 7) jsou vytvořeny na základě konzultací s organizátorem podobných kulturních akcí (zástupce folklórního sdružení Šardičan – Hana Kopřivová), které jsou každoročně pořádány v obci Šardice. Tato osoba má přehled a dlouholeté zkušenosti s vytvářením odhadů příjmů a výdajů, ale také i s celkovou organizací kulturních akcí. Předpokládaná účast na letním folklórním festivalu by byla přibližně 550 zúčastněných (účinkující a návštěvníci).

Obec Šardice podporuje ve velké míře kulturní život v obci. Dotace poskytuje ze svého rozpočtu na rozvoj kulturního, společenského a sportovního života, dále na rozvoj sociálních služeb a na významné akce veřejného zájmu za účelem zvýšení kvality života a dobrého jména obce. Po předchozí domluvě by byla ochotna poskytnout dotaci na tuto akci, avšak za určitých podmínek. Dotace se přiděluje na základě stanovených pravidel pro poskytování dotací spolkům, neziskovým organizacím a pořadatelům. O dotaci je možné zažádat prostřednictvím standardizovaného formuláře: Žádost o poskytnutí finanční dotace z rozpočtu obce Šardice. Obec je povinna posuzovat všechny žádosti dle stejných kritérií.

Tabulka 6 Přehled příjmů festivalu (vlastní zpracování)

Příjmy festivalu	Cena v Kč
Vstupné pátek + sobota	180 000 Kč
Dotace z OÚ Šardice	50 000 Kč
Celkem:	230 000 Kč

Tabulka 7 Přehled výdajů festivalu (vlastní zpracování)

Výdaje festivalu	Cena v Kč
Finanční odměna za moderování – Veronika Holerová	8 000 Kč
Propagace festivalu (plakáty a rádio Jih)	2 000 Kč
DH Ištiváci	25 000 Kč
CM Kollárovcí	125 000 Kč
CM Denica	4 800 Kč
Technické zabezpečení festivalu (ozvučení, osvětlení)	5 000 Kč
Zajištění občerstvení v restauraci U Orla v Šardicích	22 750 Kč
Koláče	8 500 Kč
Zapůjčení chladicího zařízení (na uskladnění vín)	3 000 Kč
Úhrada nájmu za stan (propůjčení z okolní obce Hovorany)	6 000 Kč
Nákup kelímků, tácků	736 Kč
Nákup pramenité vody	645 Kč
Nákup bločků (vstupné)	489 Kč
Nákup papírových tašek	1 654 Kč
Víno	2 560 Kč
Celkem:	216 134 Kč

*Každý vedoucí souborů by obdržel papírovou dárkovou tašku s propagačními a upomínkovými předměty od OÚ Šardice a 2 láhve vína. Ostatní účinkující by dostali jen papírovou tašku s propagačními a upomínkovými předměty.

Tabulka 8 Výsledek hospodaření projektu (vlastní zpracování)

Festival	Cena v Kč
Příjmy festivalu	230 000 Kč
Výdaje festivalu	216 134 Kč
VH	13 866 Kč

Ze zjištěných informací jsem dospěla k závěru, že navrhovaný projekt by nebyl ztrátový. Doufám, že při konání dalších festivalů by došlo k nárůstu návštěvnosti a rozvoji celého mikroregionu. Zisk by byl použit na přípravy dalších kulturních akcí.

6.7 Propagace projektu

Propagace festivalu by byla uskutečněna prostřednictvím plakátů, hlášením místních rozhlasů v obcích mikroregionu Hovoransko, na webových stránkách obcí v mikroregionu, na sociálních sítích a v rádiu Jih.

6.8 Analýza rizik při realizaci projektu

- **Finanční riziko** – Vysoké náklady spojené s realizací projektu, popř. nezískání finančních zdrojů. Finanční riziko lze eliminovat např. stanovením finančních hranic, které nemohou být překročeny nebo pravidelným odkládáním vlastních finančních zdrojů z důvodu případného nezískání finančních prostředků na tuto kulturní akci.
- **Sociální riziko** – Nevhodný výběr osob realizujících akci nebo folklórních souborů, které by nemusely zaujmout dané publikum, popř. by mohlo dojít k jejich selhání. Eliminace probíhá např. zvolením důvěryhodných a kvalifikovaných osob, a poté vhodným rozdělením kompetencí a úkolů mezi tyto osoby.
- **Komunikační riziko** – Špatná komunikace mezi aktéry a špatná koordinace aktivit. Komunikační riziko je možné eliminovat pomocí vhodně zvoleného projektového manažera, který má na starost koordinaci aktivit.
- **Projektové riziko** – Nedostatečný zájem široké veřejnosti o takový typ akce nebo nedodržení stanovených termínů. Eliminovat první riziko lze prostřednictvím dosta-

tečné propagace akce za účelem získání návštěvníků. Druhé riziko je možné minimalizovat pomocí vhodného výběru kvalitního vedení projektu (kvalifikovaného projektového managementu), které dodrží všechny termíny a vytyčené cíle ve stanovený čas.

- **Personální riziko** – Přetíženost osob realizujících projekt, pokles nebo nedostatečná motivace těchto osob, nespokojenost s celkovou organizací nebo i s průběhem plánovaných aktivit. Pro eliminaci personálních rizik musí být nejprve zvolen vhodný a schopný projektový a finanční manažer, dále je nutné pozitivně motivovat lidi ke spolupráci na tvorbě projektu a jeho následné realizaci, udržovat dobrou pracovní atmosféru v kolektivu, vhodně rozložit aktivity mezi osoby realizující projekt, zajistit zpětnou vazbu z pohledu účastníků projektu, apod.

6.9 Závěrečné zhodnocení projektu

Projekt povede k provázanosti obcí v mikroregionu Hovoransko, dále ke spolupráci MAS, obcí, místních spolků, obyvatel a také k přeshraniční spolupráci s partnerskými obcemi ze Slovenska. Vznikne tedy nová kulturní akce, která přiláká větší počet návštěvníků do regionu, přispěje k rozvoji cestovního ruchu a k zachování kulturních tradic a obyčejů související s jejich předáváním dalším generacím.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnotit současný stav a podporu území MAS Kyjovské Slovácko v oblasti tradiční lidové kultury a cestovního ruchu. Území MAS Kyjovské Slovácko je významné svou bohatou historií, zachovanými kulturními tradicemi a kulturními památkami, nádhernou přírodou a tradiční zemědělskou produkcí.

Z pohledu demografických změn zde dochází ke stárnutí populace a ke snižování porodnosti. V regionu také klesá počet obyvatel, jak z pohledu převažujícího přirozeného úbytku počtu obyvatel, tak z pohledu převažující migrace z regionu v důsledku stěhování za prací. V současné době se vzdělanostní struktura vyrovnává s průměrem v ČR. Tento stav je zapříčiněn z důvodu větší dostupnosti vysokých nebo středních škol z pohledu snižování porodnosti.

Služby v obcích jsou ovlivněny počtem obyvatel v obcích. Větší nabídku služeb najdeme především ve spádových centrech. V menších obcích chybí odpovídající materiální a technické zázemí pro sportovní, kulturní a volnočasové aktivity. Bylo by vhodné vybudovat nebo alespoň zrekonstruovat existující budovy a zajistit vhodnější materiálně-technické zázemí pro tyto aktivity. Většina obcí disponuje kulturním zařízením, vlastní knihovnou, kostelem, apod. V menší míře jsou v regionu zastoupeny muzea a galerie, kina nebo domovy dětí a mládeže. V regionu je také špatný stav veřejných budov a zařízení, chybí bezbariérová dostupnost některých veřejných budov, apod.

Kulturní akce velmi ovlivňují společenský život občanů. Obce v regionu se zaměřují především na skupiny seniorů, děti, mládež a rodiny s dětmi při pořádání kulturních akcí. Bylo zjištěno, že nejvíce kulturních akcí pořádá město Kyjov, které je spádovou obcí pro všechny ostatní obce v regionu. Více než polovina kulturních akcí byla založena v období 1990-2014 a nejvíce kulturních akcí se pořádá v prosinci (konání různých vánočních koncertů, vánočních trhů, apod.) a poté v únoru (zde se pořádají různé plesy a fašaňk). V regionu se pořádá nejvíce akcí spojených s regionálním produktem v oblasti vinařství a ostatními regionálními produkty, dále s rybářskými závody. Druhou největší položkou jsou folklórní akce, jelikož tento region je typický zachováním a pořádáním tradičních lidových zvyků a tradic.

Mezi důležité aktéry kultury se řadí samotná obec nebo město na lokální úrovni. Na druhou stranu obce obvykle nemají dostatek finančních prostředků na rozvoj a značnou podporu kultury. Obce jsou proto slučovány do mikroregionů a do místních akčních skupin za účelem získání finanční podpory a vzájemné spolupráce. Na rozvoji kultury se také podílejí podnikatelské subjekty, mezi které patří např. restaurace a další gastronomická a ubytovací

zařízení; malé, střední i velké firmy. Mezi další aktéry kultury patří místní spolky a organizace, které se aktivně zapojují do dění v obci a spolupracují s danou obcí, dále pomáhají při organizaci kulturních akcí, apod. Ve většině obcí působí typické spolky, např. myslivci, dobrovolní hasiči, folklórní a pěvecké soubory, apod. Největší zastoupení mají spolky a organizace, které se zabývají volnočasovými zájmovými aktivitami, poté spolky a organizace zaměřené na sportovní a tělovýchovné aktivity.

Z výzkumného šetření formou řízeného rozhovoru bylo zjištěno, že se v současné době zvyšuje počet pořádaných akcí tradiční lidové kultury, dochází k rozvíjení nových kulturních akcí a také ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře. Největší návštěvnost mají obvykle známé a zaběhnuté akce. Také přibývají akce spojené s vinařskou turistikou a dochází k nárůstu návštěvníků i u adventních a vánočních akcí. Na místní lidovou kulturu nejsou momentálně k dispozici příliš velké finanční zdroje. Propagace tradiční lidové kultury je na dobré úrovni. MAS Kyjovské Slovácko podporuje tradiční lidovou kulturu, z hlediska mikroregionů není podpora velmi účinná.

Z praktické části vyplynulo, že problémem kulturního cestovního ruchu vztahující se k tradiční lidové kultuře je nedostatečná kapacita ubytovacích a stravovacích zařízení, provázanost obcí v mikroregionech při pořádání kulturních akcí, dále nedostatečná finanční podpora ze strany státu a dalších organizací, nedostatečný marketing cestovního ruchu, také chybí systémová propagace a koordinace aktivit s ostatními obcemi, kdy jsou malé obce obvykle omezeny rozpočtem. Z toho plyne, že by se MAS a především samotné obce měly snažit více a účelně podporovat a propagovat region, dobudovat infrastrukturu pro rozvoj cestovního ruchu, dále zvýšit informovanost o místních turistických atraktivitách a pořádaných kulturních akcí.

Bakalářská práce a především její praktická část by mohla být podnětem pro uskutečnění daného projektu nebo alespoň inspirací k vytvoření podobného návrhu projektu. Projekt povede k provázanosti obcí v mikroregionu Hovoransko, dále ke spolupráci MAS, obcí, místních spolků, obyvatel a také k přeshraniční spolupráci s partnerskými obcemi ze Slovenska. Vznikne tedy nová kulturní akce, která přiláká větší počet návštěvníků do regionu, přispěje k rozvoji cestovního ruchu a k zachování kulturních tradic a obyčejů související s jejich předáváním dalším generacím.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bibliografie

BERÁNEK, Jaromír, 2013. *Ekonomika cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Mag Consulting. 296 s. ISBN 978-80-86724-46-1.

BERNARD, Josef, PATOČKOVÁ, Věra, Daniel ČERMÁK a Kateřina VOJTÍŠKOVÁ, ed., 2012. *Kultura v krajích České republiky*. 1 vyd. Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 416 s. ISBN 978-80-7330-222-1.

BLAHŮŠEK, Jan, 2006a. *Identifikace a dokumentace jevů tradiční lidové kultury v České republice*. 1 vyd. Strážnice: Národní ústav lidové kultury. 75 s. ISBN 80-86156-77-X.

BLAHŮŠEK, Jan, 2006b. *Problematika prezentace a medializace tradiční lidové kultury: sborník příspěvků z 21. Strážnického symposia*. 1 vyd. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 267 s. ISBN 978-808-6156-798.

DOUŠEK, Roman a Daniel DRÁPALA, ed., 2015. *Časové a prostorové souvislosti tradiční lidové kultury na Moravě*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie, 223 s. ISBN 978-80-210-8085-0.

DU CROS, Hilary and Bob MCKERCHER, 2015. *Cultural Tourism*. 2nd ed. New York: Routledge, 290 s. ISBN 978-0415833974.

FOLTÝN, Dušan, 2008. *Prameny paměti: sedm kapitol o kulturně historickém dědictví pro potřeby výchovné praxe*. 1 vyd. Praha: Katedra dějin a didaktiky dějepisu Pedagogické fakulty UK, 303 s. ISBN 978-80-7290-352-8.

FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Granada Publishing, 178 s. ISBN 80-247-0207-X.

FROLEC, Václav, 1980. *Dítě a tradice lidové kultury*. 1. vyd. Brno: Blok, 183 s.

HARGROVE, Cheryl M., 2017. *Cultural heritage tourism: Five Steps for Success and Sustainability*. 1st ed. Lanham: Rowman and Littlefield, 408 s. ISBN 9781442278844.

HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ, 2009. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3.

HESKOVÁ, Marie, 2011. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 216 s. ISBN: 978-80-7373-107-6.

- HOLEŠINSKÁ, Andrea, 2012. *Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 151 s. ISBN 978-80-210-5847-7.
- JANČÁŘ, Josef, 2000. *Lidová kultura na Moravě*. 1 vyd. Strážnice: Ústav lidové kultury. Vlastivěda moravská, 373 s. ISBN 80-86156-31-1.
- JANČÁŘ, Josef, 2011. *Proměny Slovácka: lidová kultura – od feudálního poddanství k post-modernímu společenství*. 1 vyd. Strážnice: Národní ústav lidové kultury. 142 s. ISBN 978-80-87261-48-4.
- KESNER, Ladislav, 2005. *Marketing a management muzeí a památek*. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, 304 s. ISBN 80-247-1104-4.
- LACINA, Karel, 2010. *Management a marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 81 s. ISBN 978-80-7408-035-7.
- MORRISON, Alastair M., 2013. *Marketing and managing tourism destinations*. 1st ed. London: Routledge, 632 s. ISBN 978-0415672504.
- PALATKOVÁ, Monika, 2006. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1 vyd. Praha: Grada. Manažer, 341 s. ISBN 80-247-1014-5.
- PALATKOVÁ, Monika, 2011. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1 vyd. Praha: Grada, 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ, 2014. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2. vyd. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-3643-3.
- PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ, 2008. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. 1. vyd. Praha: ASPI, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
- PÁSKOVÁ, Martina a Josef ZELENKA, 2002. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 1 vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 448 s. ISBN 80-239-0152-4
- PETRŮ, Zdenka, 2007. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Idea service, 124 s. ISBN: 978-80-85970-55-5.
- ROBINSON, Peter, 2012. *Tourism: the key concepts*. 1st ed. New York: Routledge, 336 s. ISBN 9780415677929.

RYGLOVÁ, Kateřina, 2009. *Cestovní ruch – soubor studijních materiálů*. 3. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 187 s. ISBN: 978-80-7418-28-6.

ŠIMKOVÁ, Eva, 2008. *Manažerské a marketingové přístupy ve venkovské turistice*. 1 vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 95 s. ISBN 978-80-7041-586-3.

ŠIMKOVÁ, Eva, 2013. *Sustainability in tourism and rural areas: monograph*. 1st ed. Hradec Králové: Gaudeamus, 190 s. ISBN 978-80-7435-361-1.

TITTELBACHOVÁ, Šárka, 2011. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance: státní politika turismu České republiky: systémový přístup k řešení problémů*. 1 vyd. Praha: Grada, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

YANG, Li & Geoffrey WALL, 2016. *Planning for Ethnic Tourism. New Directions in Tourism Analysis*. 1st ed. New York: Routledge, 312 s. ISBN 9781317080107.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ, 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Linde Praha. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Internetové zdroje

ARCHLEBOV, © 2018. Obec Archlebov. In: *Obecarchlebov.cz* [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://www.obecarchlebov.cz/>

ASOCIACE TURISTICKÝCH INFORMAČNÍCH CENTER ČESKÉ REPUBLIKY, © 2013. Metodika turistických informačních center. In: *Aticcr.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <http://www.aticcr.cz/metodika-turistickych-informacnich-center/d-1048/p1=53>

CZECHTOURISM, © 2005-2017a. Zahraniční zastoupení, In: *CzechTourism.cz* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz/nase-sluzby-pro-vas/zahranicni-zastoupeni/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2018. Veřejná databáze. In: *Vdb.czso.cz* [online]. [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky&katalog=30838#katalog=31742>

EUROPEAN CENTRE FOR ECOLOGY AND TOURISM. ECEAT, © 2017. In: *Eceat.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <https://www.eceat.cz/>

KYJOVSKÉ SLOVÁCKO V POHYBU, © 2016. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Kyjovské Slovácko na období 2014-2020. In: *Kyjovske-slovacko.com* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: https://www.kyjovske-slovacko.com/sites/default/files/prilohy/2017/07/analyticka_cast_30.8.2016_-_po_vyporadani_pripominek.pdf.pdf

KYJOVSKÉ SLOVÁCKO V POHYBU, © 2018. Kdo jsme. In: *Kyjovske-slovacko.com* [online]. [cit. 2018-02-22]. Dostupné z: <https://www.kyjovske-slovacko.com/cs/kdo-jsme>

KYJOVSKÉ SLOVÁCKO V POHYBU, © 2018. Obce. In: *Kyjovske-slovacko.com* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <https://www.kyjovske-slovacko.com/cs/obce>

MĚSTO KYJOV, © 2018. Kultura. In: *Mestokyjov.cz* [online]. [cit. 2018-02-19]. Dostupné z: <http://mestokyjov.cz/kultura/ds-1999/p1=31970>

MĚSTO ZLATÉ HORY, © 2018. Zlatokopecký skanzen - Zlatorudné mlýny. In: *Zlatehory.cz* [online]. [cit. 2018-01-24]. Dostupné z: <http://zlatehory.cz/>

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDICKO KYJOV, © 2016. Městské kulturní středisko Kyjov. In: *Dum-kultury-kyjov.cz* [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://www.dum-kultury-kyjov.cz/>

MINISTERSTVO KULTURY, © 2018a. Integrovaná strategie podpory kultury do roku 2020. In: *Mkcr.cz* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/assets/op-lzz/INTEGROVANA_STRATEGIE_PODPORY_KULTURY_DO_ROKU_2020.pdf

MINISTERSTVO KULTURY, © 2018b. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na léta 2016 až 2020. In: *Mkcr.cz* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/koncepce-ucinnejsi-pece-o-tradicni-lidovou-kulturu-v-ceske-republiky-na-leta-2016-az-2020-1108.html>

MINISTERSTVO KULTURY, © 2018c. Vyhlášení výběrových dotačních řízení na rok 2018. In: *Mkcr.cz* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/vyhlaseni-vyberovych-dotacnich-rizeni-na-rok-2018-1693.html>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2007. Veřejná podpora pro cestovní ruch v podmínkách EU. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-25]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c616e52d-3987-4938-ab2e-eb332b620b22/GetFile_1.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2008. Management kulturního cestovního ruchu. In: *Mrr.cz* [online]. [cit. 2018-01-22]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/efcd9671-4737-427b-bab5-1b6be507e800/GetFile10_1.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2012a. Cestovní ruch. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-25]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2012b. Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-25]. Dostupné z:

[http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-\(1\)](http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie/Koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-CR-(1))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2012c. Ministerstvo. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2015. Akční plán ke Koncepci státní politiky cestovního ruchu 2014 – 2020. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-25]. Dostupné z: http://mmr.cz/getmedia/8ed0c154-c508-425e-9f2a-0173af9690b9/Akcni-plan-CR-na-obdobi-2015-2016_2.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2017a. Marketingové aktivity v cestovním ruchu. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-\(2016-2020\)/Rok-2017-Marketingove-aktivity-v-cestovnim-ruchu](https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-(2016-2020)/Rok-2017-Marketingove-aktivity-v-cestovnim-ruchu)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2017b. Národní program podpory cestovního ruchu v regionech (2016-2020). In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-\(2016-2020\)](https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-(2016-2020))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2017c. Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-\(2016-2020\)/Rok-2017-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastrukturycestovniho-ruch](https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-(2016-2020)/Rok-2017-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastrukturycestovniho-ruch)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, © 2018. Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu. In: *Mmr.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-\(2016-2020\)/Rok-2018-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastruktury-cestovniho-ruch](https://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech-(2016-2020)/Rok-2018-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastruktury-cestovniho-ruch)

LIDOVÁ KULTURA, © 2018c. Pojem a členění. In: *Lidovakultura.cz* [online]. [cit. 2018-01-15]. Dostupné z: <http://www.lidovakultura.cz/>

LIDOVÉ TRADICE A ŘEMESLA UHERSKÝ OSROH, © 2018. Lidové kroje. In: *Lidove-kroje.cz* [online]. [cit. 2018-01-06]. Dostupné z: <http://www.lidove-kroje.cz/>

- NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY, © 2008. Národní ústav lidové kultury. In: *Nulk.cz* [online]. [cit. 2018-01-15]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/>
- NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY, © 2018a. Domácí spolupráce. In: *Nulk.cz* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/nulk/domaci-spoluprace/>
- NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY, © 2018b. Zahraniční spolupráce. In: *Nulk.cz* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/nulk/zahranicni-spoluprace/>
- NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV, ©2016-2021. Nemovité památky. In: *Npu.cz* [online]. [cit. 2018-01-22]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/cs>
- OLOMOUC REGION CARD, © 2018. Olomouc region Card. In: *Olomoucregioncard.cz* [online]. [cit. 2018-01-24]. Dostupné z: <http://www.olomoucregioncard.cz/>
- STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, © 2013. Program rozvoje venkova 2014 - 2020. In: *Szif.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>
- STRUKTURÁLNÍ FONDY, © 2012. Informace o fondech. In: *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Informace-o-fondech-EU>
- SVAZ VENKOVSKÉ TURISTIKY A AGROTURISTIKY, © 2018. O nás. In: *Svazvta.cz* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <http://www.svazvta.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	Procento
AEOM	Asociace evropských muzeí v přírodě
Apod.	A podobně
Atd.	A tak dále
ATIC	Asociace turistických informačních center
CD	Kompaktní disk
CE	Střední Evropa
CIOFF	Mezinárodní rada organizátorů folklórních festivalů a lidového umění
CK	Cestovní kancelář
CM	Cimbálová muzika
COSME	Program pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků
CR	Cestovní ruch
Č.	Číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DH	Dechová hudba
DT	Dotační titul
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EaSI	Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace
ECEAT	Evropské centrum pro ekoagroturistiku
EDEN	Evropské excelentní destinace
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EMFF	Evropský námořní a rybářský fond
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
FS	Fond soudržnosti
ICOM	Mezinárodní rada muzeí
IOV WORLD	Mezinárodní organizace lidového umění
KAM	Měsíčník kulturního a společenského dění
Kč	Koruna česká
MAS	Místní akční skupina
MKČR	Ministerstvo kultury České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MZe	Ministerstvo zemědělství
Např.	Například
NPÚ	Národní památkový ústav
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
OSN	Organizace spojených národů
OÚ	Obecní úřad
PO	Právnícká osoba
Popř.	Popřípadě
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SR	Slovenská republika
TIC	Turistické informační centrum
Tj.	To je

Tzn.	To znamená
UNESCO	Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu
USA	Spojené státy americké
VH	Výsledek hospodaření
ZTP	Zvlášť těžké postižení

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Horizontální poloha a administrativní členění území MAS Kyjovské Slovácko k 20. 3. 2016 (Kyjovské Slovácko, 2018).....	35
Obrázek 2 Vývoj počtu obyvatel 2010-2016 (ČSÚ, © 2018; vlastní zpracování).....	36
Obrázek 3 Počet kulturních akcí v jednotlivých obcích MAS Kyjovského Slovácka (webové stránky obcí; vlastní zpracování)	43
Obrázek 4 Rozložení kulturních akcí během roku (webové stránky obcí; vlastní zpracování).....	44
Obrázek 5 Rozdělení kulturních akcí podle doby vzniku (poskytnuté informace od obcí; vlastní zpracování)	45
Obrázek 6 Rozdělení akcí podle typu (webové stránky obcí; vlastní zpracování).....	46
Obrázek 7 Rozdělení místních spolků a organizací podle oboru činnosti (webové stránky; vlastní zpracování)	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (ČSÚ, © 2018; vlastní zpracování).....	38
Tabulka 2 Kulturní infrastruktura obcí (webové stránky obcí; vlastní zpracování) ...	40
Tabulka 3 Tradiční lidové zvyky během roku v obcích MAS Kyjovské Slovácko (webové stránky obcí; vlastní zpracování)	42
Tabulka 4 Počet kulturních akcí v jednotlivých obcích podle typu (webové stránky obcí; vlastní zpracování)	46
Tabulka 5 Vstupné na festival (vlastní zpracování).....	68
Tabulka 6 Přehled příjmů festivalu (vlastní zpracování).....	68
Tabulka 7 Přehled výdajů festivalu (vlastní zpracování).....	69
Tabulka 8 Výsledek hospodaření projektu (vlastní zpracování)	70

SEZNAM PŘÍLOH

P I Otázky k rozhovorům s aktéry místní kultury

PŘÍLOHA P I: OTÁZKY K ROZHOVORŮM S AKTÉRY MÍSTNÍ KULTURY

Dobrý den,

jsem studentkou třetího ročníku Fakulty managementu a ekonomiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. V rámci své bakalářské práce provádím výzkum týkající se tradiční lidové kultury ve vztahu k cestovnímu ruchu na území MAS Kyjovské Slovácko. Vaše poskytnuté informace budou následně využity ke zpracování mé bakalářské práce. Všechny otázky jsou zcela otevřené, tudíž na ně můžete odpovídat bez omezení.

Děkuji za ochotu a Váš čas.

A. PŘEDSTAVITELÉ MAS KYJOVSKÉHO SLOVÁCKA A VYBRANÝCH TŘÍ MIKROREGIONŮ

1. Jaké jsou z Vašeho pohledu trendy v počtu a struktuře pořádaných akcí tradiční lidové kultury na území MAS Kyjovské Slovácko? Dochází k rozvíjení nových kulturních akcí či jste zaznamenal(a) pokles pořádaných kulturních akcí za poslední tři roky? Jaké jsou příčiny Vámi uvedených trendů, viz např. zánik základní školy, udržované kulturní tradice, zvyšující se podíl obyvatel nad 65 let, nízká, resp. vysoká míra sociální soudržnosti.
2. Které akce tradiční lidové kultury mají podle Vás největší návštěvnost, resp. u kterých došlo k největšímu poklesu či nárůstu počtu návštěvníků za poslední tři roky? Pokuste se podat i zdůvodnění.
3. Jakým způsobem a v kterých obcích na území MAS zapojují nejúčinněji děti a mládež do organizace, přípravy vystoupení a účasti na akcích tradiční lidové kultury? Kde naopak se tyto aktivity daří nejméně a jaké jsou podle Vás příčiny tohoto stavu?
4. Dochází ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře? Pokud, ano, tak v kterých obcích především? Jaké nástroje volí obce k podpoře těchto nově vzniklých souborů?
5. Zhodnoťte, zdali dochází ke zvyšování účasti folklórních souborů mimo území MAS na akcích pořádaných obcemi zapojenými do MAS Kyjovské Slovácko?
6. Pokuste se zhodnotit, do jaké míry spolupracují obce v MAS při organizaci akcí tradiční lidové kultury na území MAS Kyjovské Slovácko, popřípadě i s organizacemi mimo území MAS?
7. Koho a z jakých příčin byste označil(a) za klíčové aktéry tradiční lidové kultury v MAS Kyjovské Slovácko?
8. Sdělte, jaké jsou v obcích na území MAS trendy v míře externího financování projektů, resp. akcí, na podporu tradiční lidové kultury z externích zdrojů?
9. Do jaké míry jsou dle Vašeho názoru jednotlivé způsoby propagace tradiční lidové kultury obcí MAS Kyjovské Slovácko účinné? Jaká opatření by měla být přijata ke zlepšení stavu?
10. Jakou úlohu sehrává v podpoře tradiční lidové kultury Vaše MAS (v kontextu vizí, cílů, priorit, nástrojů podpory), respektive mikroregiony na jejím území?
11. Jaké zásadní problémy týkající se kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře byste identifikoval(a), popř. jak jsou z Vaší strany řešeny – vize, cíle, priority, či jaká opatření byste navrhnul(a)?

12. Jakým způsobem nejčastěji podporují obce na území MAS kulturní cestovní ruch ve vazbě na tradiční lidovou kulturu? Jaké trendy v jeho propagaci je možné vysledovat? Jakou roli v tomto procesu hraje MAS, respektive mikroregiony?
13. Zhodnoťte podporu tradiční lidové kultury a kulturního cestovního ruchu vázaného na tradiční lidovou kulturu ze strany kraje, Ministerstva kultury ČR a jeho dalších organizací, např. Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici, CzechTourism a Strukturálních fondů EU v programovém období 2014-2020 a uveďte, zdali, pokud vůbec, využíváte tyto zdroje v rámci MAS, popř. mikroregionů.

B. STAROSTOVÉ OBCÍ

1. Jaké jsou z Vašeho pohledu trendy v počtu a struktuře pořádaných akcí tradiční lidové kultury na území Vaší obce? Dochází k rozvíjení nových kulturních akcí či jste zaznamenal(a) pokles pořádaných kulturních akcí za poslední tři roky? Jaké jsou příčiny Vámi uvedených trendů, viz např. zánik základní školy, udržované kulturní tradice, zvyšující se podíl obyvatel nad 65 let, nízká, resp. vysoká míra sociální soudržnosti.
2. Které akce tradiční lidové kultury mají podle Vás největší návštěvnost, resp. u kterých došlo k největšímu poklesu či nárůstu počtu návštěvníků za poslední tři roky? Pokuste se podat i zdůvodnění.
3. Které z pořádaných akcí tradiční lidové kultury jsou pro Vaši obec klíčové a za jakých důvodů, tj., např. ve vztahu k jejímu udržení, kulturnímu cestovnímu ruchu, finančních prostředků pro obec a přínosu pro podnikatele?
4. Jakým způsobem se ve Vaší obci zapojují děti a mládež do organizace, přípravy vystoupení a účasti na akcích tradiční lidové kultury?
5. Dochází ke vzniku nových souborů věnujících se tradiční lidové kultuře? Jaké nástroje volíte k podpoře těchto nově vzniklých souborů?
6. Zhodnoťte, zdali dochází ke zvyšování účasti folklórních souborů A, z ostatních mikroregionů MAS; B, mimo území MAS ve Vaší obci na akcích tradiční lidové kultury?
7. Jakým způsobem a s jakou intenzitou spolupracujete s aktéry místní tradiční lidové kultury? Jaké přínosy a problémy při této spolupráci shledáváte? Jaké opatření jste již přijali, či se chystáte přijmout pro zlepšení této spolupráce, a jak byla dosud Vámi přijatá opatření účinná? Jaká doporučení v rámci této spolupráce byste předložil(a) jiným obcím na území Vaší MAS, respektive v ČR.
8. Sdělte, jaké jsou trendy v míře externího financování projektů, resp. akcí, na podporu tradiční lidové kultury z externích zdrojů na území Vaší obce?
9. Do jaké míry jsou dle Vašeho názoru jednotlivé způsoby propagace tradiční lidové kultury na území Vaší obce účinné? Jaká opatření by měla být přijata ke zlepšení stavu?
10. Jakou úlohu sehrává v podpoře tradiční lidové kultury ve Vaší obci Vaše MAS, příslušný mikroregion, kraj, Ministerstvo kultury ČR, Národní ústav lidové kultury ve Strážnici – v kontextu vizí, cílů, priorit, nástrojů podpory a spolupráce?
11. Je podle Vás možné obnovit nějaký prvek tradiční nematné lidové kultury, který ve Vaší obci již zanikl? Pokud ano, zdůvodněte, jakým způsobem by to bylo možné realizovat, například ve spolupráci s vybranými místními aktéry, a jaké prostředky byste k tomu využil(a).

12. Jaké zásadní problémy týkající se kulturního cestovního ruchu ve vztahu k tradiční lidové kultuře byste identifikoval(a), popř. jak jsou z Vaší strany řešeny – vize, cíle, priority, nástroje podpory, či jaká opatření byste navrhnul(a)?
13. Jakým způsobem podporujete kulturní cestovní ruch ve vazbě na tradiční lidovou kulturu? Jaké trendy v jeho propagaci je možné z Vaší strany vysledovat? Jakou roli v tomto procesu hraje Vaše MAS, respektive Váš mikroregion, kraj, popř. Czech-Tourism?

C. AKTÉŘI TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY

1. V jakých oblastech tradiční lidové kultury se nejvíce angažujete?
2. Zdůvodněte, které Vámi (spolu)pořádané akce byly podle Vás z hlediska návštěvnosti nejúspěšnější během posledních tří až pět let?
3. Jak se změnila návštěvnost na Vámi (spolu)pořádaných akcích během posledních tří až pěti let? Jak byste zdůvodnil(a) tyto změny? Jaká opatření přijímáte, i např. ve spolupráci s obcemi, pro zvýšení aktivní účasti dětí a mládeže na Vámi (spolu)pořádaných akcích?
4. Jaký je podíl jednotlivých zdrojů financování na Vámi (spolu)pořádaných akcích? Jaké jsou v tomto ohledu trendy v posledních třech letech?
5. Jakým způsobem spolupracujete při pořádání jednotlivých akcí i s dalšími aktéry A, tradiční lidové kultury; B, ostatní místní kultury; C, obcemi; D, MAS a mikroregiony; E, podnikateli; F, veřejností. Uveďte i trendy v této spolupráci. Jaké přínosy a problémy při této spolupráci sledujete? Jaké opatření jste již přijali, či se chystáte přijmout pro zlepšení této spolupráce, a jak byla dosud Vámi přijatá opatření účinná? Jaká doporučení v rámci této spolupráce byste předložil(a) jiným aktérům místní tradiční lidové kultury?
6. Jakým způsobem propagujete Vaše akce? Zdůvodněte, který z uvedených způsobů propagace je podle Vás nejúčinnější z hlediska jednotlivých cílových skupin, zejména dětí a mládeže?
7. Jaká opatření byste doporučil(a) ostatním aktérům při propagaci akcí tradiční lidové kultury?
8. Jaká doporučení byste navrhoval(a) ze strany obcí, MAS, popř. mikroregionů přijmout ke zlepšení podpory tradiční lidové kultury, respektive kulturního cestovního ruchu vázaného na tradiční lidovou kulturu?

D. RESTAURACE A DALŠÍ GASTRONOMICKÁ A UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ

1. Jakým způsobem se podílíte (spolupracujete) na (spolu)pořádání akcí tradiční lidové kultury ve Vaší obci, viz příložený seznam?
2. Jakým způsobem akce tradiční lidové kultury ve Vaší obci, viz příložený seznam, mění návštěvnost a výši obrátu ve Vašem zařízení?
3. Jaká opatření by měla přijmout Vaše obec ke zvýšení návštěvnosti, resp. zlepšení propagace místních podnikatelů vázaných na kulturní cestovní ruch, při pořádání vybraných akcí, viz příložený seznam, tradiční lidové kultury ve Vaší obci?